५.	परिवार संख्या	६६६३५
६.	औषत परिवार संख्या	४.३२
७	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	–०.६१
८.	जनघनत्व	११३ प्रति वर्ग कि.मी.
९.	शहरी जनसंख्या	११८३७९
१०.	ग्रामीण जनसंख्या	१६९४१९
११.	०-४ अर्थात ५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	२३५२४
१२.	५-१४ (१५ बर्ष मुनीको जनसंख्या)	७०६६९
१३.	१५-५९ उमेरको जनसंख्या	१६१४८७
१४.	६० वर्ष वा माथिको जनसंख्या	३२११८
१५.	अपाङ्गको जनसंख्या	६६०८
१६	बिदेशिएका जनसंख्या	१९,७१२
१७	साक्षरता प्रतिशत	जम्मा : ५९.५८ महिला : ५१.८८ पुरुष : ६७.९७

स्रोत:राष्ट्रिय जनगणना २०६८

जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था र यातायात पँहुच :

जिल्लामा रहेका स्वास्थ्य सेवाको लागि रहेको अस्पताल तथा उपचार केन्द्रहरु तथा सडक सञ्जालको पहुँच निम्नानुसार रहेका छन् ।

सि.नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	ठेगाना	यातायातको पहुँच
१	स्वास्थ्य कार्यालय, सिपा	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.	सहज, पक्की सडक
२	चौतारा जिल्ला अस्पताल, सिपा	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा	सहज, पक्की सडक
३	कुविण्डे स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-४	सहज, सोडलिङ
४	ईर्खु स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा-.८	सहज, पक्की सडक
५	पिपलडाँडा स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा-.६	सहज, सोडलिङ
६	सानोसिरुवारी स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७	मेलम्ची प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-११	सहज
८	दुवाचौर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
९	तालामाराङ स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१०	बाँसवारी स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१२	कच्ची
११	फटकसीला स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१३	कच्ची
१२	ज्यामिरे स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-९	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१३	शिखरपुर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-१०	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१४	बुधेपा स्वास्थ्य चौकी	बाह्रबिसे न.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१५	मानेश्वारा स्वास्थ्य चौकी	बाह्रबिसे न.पा.-८	कच्ची
१६	चोकटी स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१७	भोटेचौर स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१८	पाल्चोक स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
१९	बरुवा स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२०	भोताङ स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२१	गुन्सा स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२२	मानेखर्क स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२३	गुम्बा स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-३	छैन
२४	पाङताङ स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२५	हगाम स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२६	फुल्पिङकट्टी स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२७	लिस्ती स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२८	फुल्पिङकोट स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
२९	बतासे स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
३०	टेकनपुर स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	कच्ची
३१	स्याउले स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१	कच्ची

ljkb kj{of/L tyf k|tsfo{ofhgf l;GwkfNrf}s, cWofjlws @)&%, rd

☎ : ०११-६२०१०६
☎ : ०११-६२०१३३
फ्याक्स : ०११-६२००८४

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सिन्धुपाल्चोक

पत्र संख्या : प्र.०७५/७६

मन्तव्य

विपद् पूर्व सुचना दिएर आउँदैन, तथापि आवश्यक पूर्वतयारीवाट यसवाट हुन सक्ने क्षति न्युनीकरण गर्न सकिन्छ । सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको भौगोलिक र वातावरणीय अवस्थिति दृष्टिगत गर्दा भूकम्प, पहिरो, आगलागी, सडक दुंघटना दृष्टिले जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेको छ । २०७२ सालः वैशाख १२ गते गएको भूकम्पले हुन गएको विपद्ले सिन्धुपाल्चोक जिल्लालाई सिकाएको पाठ समेतलाई मध्यनजर राखी तयार पारिएको तथा नेपाल सरकारको निर्देशन र स्थानिय आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी अझ समय सापेक्ष र व्यावहारिक बनाउन यो कार्ययोजना पूनरावलोकन गरिएको हो ।

विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणहरुमा काम गर्दै आएका सरकारी, स्थानिय तहहरु तथा अन्तराष्ट्रिय दातृ निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, समुदायमा आधारित संस्था तथा नागरिक समाजको संयुक्त सहभागितामा आपत्कालीन योजना तर्जुमा भएको, यो योजना विपद्का समयमा गरिने आपत्कालीन मानवीय सहयोग जुटाउने कार्यका लागि कोसेढुङ्गा सावित हुनेछ ।

आपत्कालीन समयमा यस कार्ययोजनाको सफल कार्यन्वयनको लागि जिल्ला समन्वय समिति, नगरपालिका, गाउँपालिका, नेपाली सेना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, शसस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेडकस सोसाइटी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु, स्थानीय सामुदायिक संस्थाहरु, मानवीय सहायता प्रदान गर्ने दातृ निकाय, संचार माध्यम, राजनैतिक पार्टी लगायत सवै सरोकारवाला तथा साझेदारहरुबाट बिगतमा जस्तै भविष्यमा पनि सहयोग प्राप्त हुने बिश्वास लिएको छु ।

२०७५/१२/२०
कृष्णप्रसाद अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

प्र. ज. जिल्ला अधिकारी

		जम्मा वडाहरु : १०३
७	प्रमुख नदीनाला	**नदी:**इन्द्रावती, भोटेकासी, ब्रम्हयणी, सुनकोसी, मेलम्ची, सिन्धुखोला, गोहारेखोला, झयाँडीखोला, हाँडीखोला, महादेवखोला, तौथलीखोला, बाफलखोला **ताल तथा पोखरी:** पाँचपोखरी, भैरवकुण्ड, गुम्बाताल, सूयकुण्ड ,नौलिङगकुण्ड, धुपकुण्ड, गुन्युताल,
८	भू–उपयोग (वर्ग कि.मि.)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टरमा): ७३७.१०, वनजङ्गल : ७७५.६७, झाडी:३२२.५३, हिमालीक्षेत्र:४७, चरनक्षेत्र :११८.२३,पहिरोले ओगटेको क्षेत्र :२.६२,बलौटे जमिन:२६.४५,बाँझा तथा खेरगएका जमिन :४५६.१५,जलाशय :२.३४,अन्य :५३.९१
९	मौसमी विवरण	**तापक्रम:** न्युनतम५ देखि अधिकतम ३२.५ डिग्री सेल्सियस सम्म **वार्षिक औषत वर्षा:**१६१५ मिलिलिटर (चौतारा २२४४ मिलिलिटर)
१०	विकास सूचक स्थान	मानव विकास सूचकाक: ५४औं स्थान मानव सशक्तीकरण सूचकाक: ५० औं स्थान पाँचवर्ष मुनिका कुपोषण ग्रस्त बालबालिका: प्रतिहजार ७३.१८ सरसफाइमा पहुँच भएको जनसख्या: ४४.६७ प्रतिशत औषत आयु: ६९.५७ वर्ष
११	ऊर्जा	उत्पादित जलविद्युत: ६४.५ मेघावाट विद्युत ग्राहक सख्या: ५८,८२७ विद्युत सेवाको पहुँच :८८.२८प्रतिशत
१२	शैक्षिक संस्था	श्रोत केन्द्र सङ्ख्या : १९ वटा , बालबिकास केन्द्र : ३५२ वटा औपचारिक पौढ (आधारभूत) विद्यालय : ४३ वटा , खुल्ला माध्यमिक विद्यालय :१ वटा , सामुदायिक अध्ययन केन्द्र : ४८ वटा, कुल संस्थागत विद्यालय : ३५ वटा, स्नातक तहको क्याम्पस : १२ वटा, वैकल्पिक विद्यालय : १० वटा, अनौपचारकि पौढ (माध्यमिक) विद्यालय: २ वटा, समाहित शिक्षा कक्षा : ५ वटा, कुल सामुदायिक विद्यालय : ५६७ वटा,जम्मा विद्यालय संख्या : ६०२ वटा ।

स्रोत : जिल्ला वस्तुगत विवरण सिन्धुपाल्चोक २०७५

जनसांख्यिक विवरण (जनगणना २०६८)

कूल जनसंख्या	२,८७,७९८
महिला	१,४९,४४७
पुरुष	१,३८,३५१
संस्थागत र विदेशिएका	१९,७१२
अपाङ्गता भएका	६,६०८
दशकको जनसांख्यिक परिवर्तन	–०.६१
जम्मा घरधुरी संख्या	६६,६८८
औसत परिवार संख्या	४.३२
जनघनत्व	११३.२ प्रति व.कि.मी.

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

शब्द संक्षेप(Abbreviations)

उवासं	उद्योग वाणिज्य संघ
गापा	गाउँपालिका
नपा	नगरपालिका
अ/गैसस	अन्तराष्ट्रिय तथा राष्ट्रियगैरसरकारी संस्था
जमौविवि	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
खापाडिका	खानेपानी तथा सरसफाइडिभिजन कार्यालय
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
जिविब्यस	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति
स्वाका	स्वास्थ्य कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
नेसे	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
जिप्रका	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
इप्रका	इलाका प्रहरी कार्यालय
सप्रबल	सशस्त्र प्रहरी बल
शिविसइ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
SAR	Search And Rescue
MIRA	Multi Clusteral Intial Rapid Assessment
DDMC	District Disaster Management Committee
DPRP	Disaster Prepredness and Response Plan
PFA	Psychocial First Aid
IEC	InformationEducation and Communication
MISP	Minimun Initial Service Package
DEOC	District Emergency Operation Center
SFP	Supplemetray Feeding Programme
DDRT	District Disaster Response Team

कार्यकारी सारांश

नेपाल विभिन्न प्रकारका प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित प्रकोपहरुबाट प्रभावित छ । देशका ८० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्या बाढी, पहिरो, हावाहुरी, असिना, आगलागी, भूकम्प र हिमताल विष्फोटन जस्ता प्रकोपहरुको जोखिममा छन् । नेपाल विश्वमा २० औं विपद् संकटासन्न राष्ट्रभित्र पर्दछ । भौगर्भिक रुपले उच्च जोखिममा रहेको कारण जुनसुकै बेला जान सक्ने प्रलयकारी भूकम्पको समेत उच्च जोखिममा रहेको छ । विश्वव्यापी रुपमा भूकम्पीय जोखिमका दृष्टिले नेपाल ११ औं तथा जलवायु परिवर्तनको जोखिमको दृष्टिले चौथो स्थानमा रहेको छ । नेपाल सरकार संघिय गृह मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार विगत दुई वर्षमा मात्रै १३ प्रकारका प्रकोपहरु अन्तर्गत जम्मा २ हजार ९ सय ४० विपद्का घटनाहरु भएका छन् । दुई बर्षको अवधिमा मात्र प्रकोपबाट ९ हजार ७ सय ८ जनाको मृत्यु भएको छ । विसं २०७२ वैशाखमा गएको विनाशकारी भूकम्पका कारण मात्र ८ हजार ९ सय ७० जनाको ज्यान गएको थियो । विपद्को कारण नेपालले हरेक बर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको भौतिक सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशत छ भने विपद्ले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशत सम्म हुने गरेको पाईएको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय विनासकारी भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिसको मृत्यु, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ बैशाख १२,१३ र २९ गतेका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन्, यस तथ्यांकले नेपालका प्राय सबै भूभाग बहुप्रकोपको जोखिममा रहेको पुष्टि गर्दछ ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला एक बहुप्रकोप उत्पन्न विपद्हरुबाट उच्च प्रभावित जिल्ला हो । जिल्लामा हरेक वर्ष विपदका कारण ठूलो जनधनको क्षति भइरहेको छ । मिति २०७१ श्रावण १७ गते राति २:०० बजे गएको जुरे पहिरो र २०७२ सालको विनाशकारी भूकम्प र २०७३ मा आएको भोटेकोशी बाढीलेजिल्लाका विभिन्न स्थानहरुमा ठूलो क्षती तथा अस्तव्यस्तताको अवस्था सिर्जना गरेको थियो । यस जिल्ला विगतको अनुभव, सामुदायिक संकटासन्नतता तथा क्षमता विश्लेषण, भौगोलिक अवस्थीति, सचेतनाको अवस्था, उपलब्ध स्रोत र साधनको पहुँच जस्ता विषयहरुको विश्लेषण तथा आँकलनको आधारमा भुकम्प, बाढी पहिरो, आगलागी, स्वास्थ्य समस्या सवारी दुर्घटना, हावाहुरी, चट्याङ्ग, खडेरी, जंगली जनावर र जलवायु परिवर्तनको प्रभाव जस्ता प्रकोपहरुको उच्च जोखिममा रहेको छ । यस सन्दर्भमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत "विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६" विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापान ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्देशिका २०६७ मा व्यवस्था भए बमोजिम संभावित विपद्हरुको प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि अवस्थाको आँकलन, उपलब्ध स्रोत साधन तथा खाडल विश्लेषण गरी विषयगत क्षेत्रहरुको सिप, स्रोत,साधन र व्यवस्थापनमा अभिवृद्धि गरी हुनसक्ने विपद्का घटनाहरुमा तत्काल आवश्यक मानविय सहायता उपलब्धताको सुनिश्चित गर्न यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अद्यावधिक गर्ने काम सम्पन्न गरिएको छ । यस जिल्लाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्ययोजना २०६७ लाई समय अनुरूप पुनरावलोकन तथा अद्यावधि गर्दै लैजाने क्रममा आवश्यक परिमार्जन गरी यसको पहिलो संशोधित योजना २०७२ पश्चात हाल अद्यावधिक योजना २०७५ जिल्लाका लागि महत्वपर्ण दस्तावेजको रूपमा तयार गरिएको छ ।

जिल्लामा कार्यरत सरकारी कार्यालयहरूबाट प्राप्त जानकारी र विभिन्न सरकारी तथा गैह्रसरकारी निकायहरुसँग उपलब्ध द्धितिय तथ्याङ्ग विश्लेषण,जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा सिन्धुपाल्चोकको अभिलेख र विभिन्न विषयगत क्षेत्रद्धारा संकलित सुचनाहरुको समिक्षा, पूनरावलोकन र अद्याधिक गरी यो योजनाको संशोधन तथा अद्यावधिक २०७५ तयार भएको छ । विपद्को ऐतिहासिक विवरण, भौगोलिक अवस्थिती, संकटासंन्नता तथा क्षमताको विश्लेषण र गत अवधिमा भएका विपद् प्रतिकार्यहरुको पाठ सिकाईका आधारमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीहरुको विश्लेषण तथा आँकलन गरिएको छ । विपद हुनु अघि र विपदको समयमा गरिने कार्यका लागि समयावधि र बजेट समेत प्रक्षेपण गरिएको छ । योजनाले जिल्लामा कार्यरत संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ भने जिल्ला विपद जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि आधार समेत तयार गर्ने प्रयास गरेको छ । खास गरी विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले कार्यविभाजनका विभिन्न ७वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) पहिचान गरेको छ । यसमा मूलभूत रूपले क्षेत्रगत अवधारणालाई आत्मसात गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले नियमित रूपमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारी र आपतकालीन प्रतिकार्यका काम तथा त्यसका लागि गरिने पूर्वतयारीलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

नयाँ संरचना अनुसार गापा/नपा को जनसंख्या विवरण :

सि नं	नपा/गापा	साविकका नपा तथा गाविसहरु	जनसंख्या				क्षेत्रफल वर्ग किमी	कैफियत
			परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
१	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	स्याउले, बतासे, इर्खु, ठुलोसिरुवारी, साँगाचोक, चौतारा, पिपलडाँडा, कुबिण्डे, सानोसिरुवारी, कदमबास	१०९०६	२१८४४	२५२६०	४६५०१	१६५.२५	
२	मेलम्ची नगरपालिका	भोटेचौर, हैबुङ, थकनी, मेलम्ची, दुवाचौर, सिन्धुकोट, तालामाराङ, ज्यामिरे, शिखरपुर, बाँसबारी र फटकशीला	१००९७	२३६१४	२१७२९	४५३४३	१५८.१८	
३	बाह्रबिसे नगरपालिका	घोर्थली, कर्थली, बाह्रबिसे, गाती, घुम्थाङ, मानेश्वारा, राम्चे	६२२५	१२९०४	१३६३१	२६५३५	९६.७३	
४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	घोर्थली, चोकटी, धुस्कुन, पिस्कर, तौथली, टेकानपुर	३३९४	१०३७१	९९१२	२०२८३	९४.२८	
५	भोटेकोशी गाउँपालिका	लिस्तिकोट, तातोपानी, फुल्पिङकट्टी, मार्मिङ	४१८३	८५५३	८२१९	१७१५६	२७८.३१	
६	सुनकोशी गाउँपालिका	ठोकर्पा, कालिका, यमुनाडाँडा, सुनखानी, पाङ्ग्रेटार, थुम्पाखर	४३५९	७९४१	९३७०	१६७१३	२३०.३६	
७	बलेफी गाउँपालिका	जलविरे, फुल्पिङकोट, फुल्पिङडाँडा, मांखा	४४२९	९००२	९९०७	१८९०९	६१.८७	
८	हेलम्बु गाउँपालिका	हेलम्बु, किउल, पाल्चोक, महांकाल, इचोक	४२०३	८७८६	९१७८	१७६७१	२८७.३६	
९	पाँचपोखरी थाङ्पाल गाउँपालिका	बाँसखर्क, बरुवा, भोताङ, थाङपालकोट, गुन्सा, थाङपालधाप, भोटेनाम्लाङ, लागार्चे	५००७	१०६९३	१०२९३	१०६९३	४३६	
१०	जुगल गाँउपालिका	सेलाङ , गोल्चे, गुन्बा, पाङताङ, बराम्ची, हगाम	३९४१	९५८१	९६५०	१९२२३	५९७	
११	लिसङ्खु पाखर गाउँपालिका	ठुलो धादिङ्ग, लिसंखु, अत्तरपुर,जेठल, ठुलोपाखर, पेट्कु	३६८०	७१११	८०३२	१५१४३	१५३.५६	
१२	इन्द्रावती गाउँपालिका	सिम्पालकाभ्रे, कुञ्चोक, नवलपुर, बाँडेगाँउ, सिपापोखरे, भोटसिपा, भिमटार	६२११	१३३७६	१५१४१	२८५१७	१०५.११	
जम्मा			**६६६३५**	**१३८३५१**	**१४९४४७**	**२८७७९८**	**२५४२**	

स्रोत : जिल्ला वस्तुगत विवरण सिन्धुपाल्चोक २०७५

सि.नं.	विवरण	जनसंख्या
१.	महिलाको जनसंख्या	१४९४४७
२.	पुरुषको जनसंख्या	१३८३५१
३.	जम्मा जनसंख्या	२८७७९८
४.	लैगिक अनुपात	९२.५८

विषयसूची

परिच्छेद- १ : पृष्ठभूमि

१.१ जिल्लाको भौगोलिक तथा सामाजिक अवस्था १
१.२ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्य १
१.३ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका अपेक्षित नतिजा ६
१.४ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूची ६
१.५ सन्दर्भ सामग्रीको अध्ययन र त्यसबाट प्राप्त सिकाई ७
१.६ विभिन्न बैठकका निर्णयहरू र योजना पूनरावलोकनका प्रक्रियामा सहभागिता ९

परिच्छेद- २ : जिल्लाको विपद जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण

२.१ प्रकोप जोखिम विश्लेषण ११
२.१.१ प्रकोपका स्तरीकरण ११
२.१.२ विगतमा विपदबाट भएका क्षति १२
२.१.३ सकटा सन्नता स्तरीकरण १३
२.१.४ संकटासन्न समूह तथा जनसङ्ख्या (विपदमा ख्याल गरिनुपर्ने वर्ग) १७
२.१.५ योजना तर्जुमा सम्बन्धी प्रभाव आँकलन १८
२.२ जिल्लाको क्षमता विश्लेषण १९
२.२.१ जिल्लामा उपलब्ध साधन-स्रोत र आवश्यकताको लेखाजोखा १९
२.२.२ खाद्यान्न उत्पादन र माग २०
२.२.३ आपतकालीन समयका लागि उपलब्ध साधन २०

परिच्छेद–३ :जिल्लाको पूर्वतयारी योजना

३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य २६
३.२ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान २७
३.३ स्थानीय तहहरुमा श्रोत साधन मापनको अवस्था २८
३.४ विपदबाट प्रभावित हुनसक्ने जनसख्याको विवरण २८

परिच्छेद–४ : विषयगत क्षेत्र र अगुवा तथा सदस्यको विवरण

४.१ विषयगत क्षेत्रका परिचय २९
४.२ विषयगत क्षेत्रका उद्देश्य ३०
४.३ विषयगत क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकाय तथा सदस्यहरू ३०
१. समन्वय, खोजतथा उद्धार ३१
२. खाद्य तथा कृषि कार्यक्रम ३१
३. आवास तथा गैर खाद्य सामग्री ३१
४. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन ३२
५. स्वास्थ्य तथा पोषण ३२
६. आपतकालीन समयमा शिक्षा ३३
७. आपतकालीन संरक्षण ३३

परिच्छेद-१ पृष्ठभूमी

१.१ जिल्लाको भौगोलिक तथा सामाजिक अवस्था

सिन्धुपाल्चोक नेपालका ७ प्रदेश मध्ये, प्रदेश नम्बर ३ मा पर्ने प्राकृतिक छटाले भरिपूर्ण हिमाली जिल्ला हो । संघीय राजधानी काठमाण्डौबाट चीनको तिब्बत जोड्ने सबैभन्दा छोटो सडकमार्ग अरनिको राजमार्ग रहेको यस जिल्लामा काठमाण्डौबाट सबैभन्दा नजिकमा रहेको जुगल हिमश्रृङ्खलाले सुन्दरता बढाएको छ । काठमाण्डौ लगायत देशका ७७ वटा जिल्लाका काठमाडौं बासिन्दालाई पानी खुवाउने मेलम्चीको मुहान यसै जिल्लामा छ भने, पर्यटकीय, ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्वीक र जैविक विविधताका हिसाबले सिन्धुपाल्चोक अग्रस्थानमा पर्दछ ।

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला पुर्वमा मित्रराष्ट्र चीनको तिब्बत र दोलखा, पश्चिममा काठमाडौ र नुवाकोट, उत्तरमा रसुवा र तिब्बत, दक्षिणतर्फ काभ्रेपलान्चोक र रामेछापसंग सिमाना रहेको छ । जिल्लामा जुगल हिमसृङ्खला, उच्च पहाडी क्षेत्रको पठार, हिमालको दक्षिणीढलो, पहाडीक्षेत्रको विचमा रहेका समथर बेसी र टारहरु लगायतका बिविध भौगोलिक बिशेषताहरु पाउन सकिन्छ । यहाँ पहाडी भू-भाग ७१ प्रतिशत, लेकाली भू-भाग १८ प्रतिशत तथा टार, वेसी र समथर भू-भाग ११ प्रतिशत रहेको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम चौतारा हो । जिल्लाका प्रमुख नदीहरुमा इन्द्रावती, भोटेकोशी, ब्रम्ह्मयणी, सुनकोशी, मेलम्ची रहेका छन । मेलम्चीको पानी काठमाण्डौ लाने अन्तिम तयारी भईरहेको छ भने अन्य नदीबाट दर्जनौं जलविद्युत आयोजना निर्माण गरिएका र निर्माणाधीन अवस्थामा छन् । प्रशिद्ध धार्मिक क्षेत्र पाँचपोखरी, भैरबकुण्ड, सुर्यकुण्ड, नौलिङ्ग कुण्ड, धुपकुण्ड जिल्लाका प्रमुख तालहरु हुन भने गौरती भिमेश्वर, त्रिपुरासुन्दरी देवी, पाल्चोकीमाई, लट्टेश्वर, फट्केश्वर, कुण्डेश्वर जस्ता सयौ प्रसिद्ध धार्मिक स्थलहरु रहेका छन् । जिल्लाको भोटेकोशीमा पर्ने तातोपानी धारा, हेलम्बु, खरिढुङ्गा, मुडे, भोटेकोशीमा बञ्जी र ऱ्याफि्टङ, भोटेचौरको चियाबगान, गुफाडाँडा, बलेफी गाउँपालिकाको सेल्ताप, जुगलक्षेत्र जस्ता चर्चीत पर्यटकिय स्थल रहेका छन् । जिल्लामा तिब्बतसंगको लडाईमा इतिहास रचिएको स्थल दुगुनागढी, साँगाचोकगढी रहेका छन् भने लक्ष्मीप्रसाद देबकोटाको मुनामदन कृतिका पात्र भोट जान प्रयोग भएको तिब्बत जाने पुरानो बाटो पनि छ । जिल्लामा भूकम्पपार्क बनाउने काम भईरहेको छ भने सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलान्चोकको सिमानामा पर्ने दोलालघाट नजिकै ईन्द्रावती नदिमा ड्याम बनाएर ऱ्याफ्टीङको तयारी गरिएको छ । यसैबर्ष देखि सिन्धुपाल्चोकमा पर्ने जुगल हिमाललाई आरोहणका लागि खुल्ला गरिएको छ, प्रथम आरोहणका लागि यसैबर्ष टोलि प्रस्थान गरेको छ ।

जातीगत र सांस्कृतिक विविधता रहेको यस जिल्लाका बासिन्दाहरुले मनाउने प्रमुख चाडपर्व र मेलाहरुमा पनि विविधता पाउन सकिन्छ । विजया दशमी, दिपावली, ल्होछार, रामनवमी, माघे सक्रान्ती, साउने सक्रान्ती, तिज, जनैपूर्णिमा (पाँचपोखरी, भैरवकुण्ड) कृष्ण जन्माष्टमी, वुद्धपूर्णिमा, ईद आदि प्रमुख चाडपर्वहरु र सिन्दुरेजात्रा, देवीयात्रा, लाखेनाच, गाईजात्रा, बैशाख पूर्णिमा जात्रा, एकादशी जात्रा, विवाह पञ्चमी, महाशिवरात्री आदि जात्रा तथा मेलाहरुले जिल्लाको सांस्कृतिक परिचय गराएका छन् । कुनै स्थान विषेशको कुनै समयको परिवार र जनसंख्या, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, आवास आदि अवयवहरुको स्तरले सो स्थानको तत्कालिन सामाजिक स्थितीको विम्ब प्रस्तुत गर्दछ । यी यावत अवयवहरुसँग सम्वन्धित उपलव्ध सूचकहरुको आधारमा देशका अन्य जिल्लाहरुसँग तुलना गर्दा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सामाजिक वस्तुस्थिति मध्यम खालको रहेको छ ।

जिल्लाका संक्षिप्त मानचित्र

क्रसं	विषयबस्तु	परिचयात्मक विवरण
१	अवस्थिति	२७^{O}२७'उत्तरी अक्षांश देखि २८^{O}१३' उत्तरी अक्षांश र ८५^{O}२७'पूवी देशान्तर देखि ८६^{O}०६ पूर्वी देशान्तर भित्र
२	सिमाना	**पूर्वः** चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र दोलखा जिल्ला, **पश्चिमः** काठमाडौ र नुवाकोट, **उत्तरः** रसुवा जिल्ला र चीनकोतिब्बत **दक्षिणः** काभ्रेपलाञ्चोक र रामेछाप जिल्ला ।
३	उचाई	समुद्र सतहबाट८५० मिटर देखि७०८० मिटर सम्मका भूभाग ।
४	क्षेत्रफल	२,५४२ वर्गकिलोमिटर (नेपालको कुल क्षेत्रफलका १.७३ प्रतिशत)
५	भौगोलिक विभाजन तथा हावापानी	**हिमालीप्रदेशः** उचाई १६,०००–२३,२३८ फिट,अतिचिसो **लेकालीप्रदेशः** उचाई ७०००–१६००० फिट,चिसो **पहाडीप्रदेशः** उचाई ५०००–७००० फिट,समशीतोष्ण **बेंसी र टारः**उचाई २४५०–५००० फिट, ऊर्ध्वउष्ण
६	राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन	प्रदेश नम्बर : ३ निर्वाचन क्षेत्र : २ प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र : ४ गाँउपालिका : ९ नगरपालिका : ३

हावाहुरी	आठौं	१
खडेरी	नवौ	१

तर पछिल्ला समयमा सडक दुर्घटना र चटयाङ जस्ता प्रकोपले धेरै विपदका घटना निम्त्याइरहेका पाइन्छ । त्यसैले अन्य सम्भावित विपद्का घटनाहरुलाई समेत आंकलन गरी तत्तकालिन प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी गर्नका लागि यस योजना सहयोगी हुनेछ ।

२.१.२ विगतमा विपदबाट भएका क्षति

जिल्लामा २०४२ सालदेखि २०७२ सालका वैशाख महिना सम्ममा विभिन्न प्रकारका विपदबाट जनधनको व्यापक क्षति भएको पाइन्छ । २०६८ भदौ १० गतेका जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट भएको निर्णय बमोजिम सकंलित तथ्याक र पछिल्लो समय सोही कार्यालयबाट सकलित तथ्याक अनुसार जिल्लामा विभिन्न विपदबाट निम्नानुसार क्षति भएका देखिएको छ : (२०६५ देखि २०७५ सम्मको तथ्याङ्कलाई बिष्लेषण गर्दा)

क्र.सं.	प्रकोपका	मानव	घाइते	प्रभावित	क्षतिग्रस्त	आर्थिक क्षति	भूमिको क्षति (
१	भूकम्प	३,५५७	१५६९	६६,६८६	६३,५८३	-	-
२	पहिरो	१७९	६५	५३९	१४९	२८०८५०००	-
३	बाढी	८	-	१६२	१६९	२७२४७००१	-
४	आगलागी	६	१२	८०	६८	६२७९४५००	०
५	महामारी	-		-	-	-	०
६	हरीबतास	-	-	-	-	-	-
७	असिना	-	-	-	-	-	०
८	चटयाङ	१९	६२	१५	२	१७४००००	
	जम्मा	३७६९	१७०८	६७४८२	६३९७१	११९८७६५०१	

स्रोत:जिल्ला प्रहरी कार्यालय , जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र

३२	गोल्चे स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-२	कच्ची
३३	कदमबास स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-९	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
३४	जल्किने स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१०	कच्ची , बन्दै गरेको
३५	ठुलोसिरुवारी स्वास्थ्य चौकी	चौतारा साँगाचोकगढी न.पा.-१३	कच्ची
३६	भोटसिपा स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१०	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
३७	बाँडेगाउँ स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
३८	सिपापोखरे स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-७	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
३९	अत्तरपुर स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-४	सोडलिङ
४०	सेलाङ स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
४१	डाँडापाखर स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-७	सहज, पक्की सडक
४२	भिमटार स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१२	कच्ची
४३	जलविरे प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-१	कच्ची
४४	हैबुङ स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
४५	फुल्पिङडाँडा स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
४६	गाती स्वास्थ्य चौकी	बह्रबिसे न.पा.-५	कच्ची,सार्वजानिक यातायात छैन
४७	जेठल स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-५	सहज, पक्की सडक
४८	थुम्पाखर स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-६	सहज, पक्की सडक
४९	पाङ्गेटार स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-७	सहज, पक्की सडक
५०	यमुनाडाँडा स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५१	ठुलोधादिङ स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५२	नवलपुर स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-४	कच्ची
५३	बाँसखर्क स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५४	तातोपानी स्वास्थ्य चौकी	भोटेकोशी गा.पा.-२	सहज, पक्की सडक
५५	लिसंखु स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-३	कच्ची
५६	बाह्रबिसे प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	बाँह्रबिसे न.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५७	कुञ्चोक स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
५८	सिम्पालकाभ्रे स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रावती गा.पा.-१	कच्ची,सार्वजानिक यातायात छैन
५९	घोर्थली स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-१	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६०	थकनी स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-४	कच्ची,सार्वजानिक यातायात छैन
६१	महांकाल स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६२	इचोक स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६३	किउल स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६४	हेलम्बु स्वास्थ्य चौकी	हेलम्बु गा.पा.-१	ग्राभेल
६५	थाङपालधाप स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-६	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६६	भोटेनाम्लाङ स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६७	लाँगार्चे स्वास्थ्य चौकी	पाँचपोखरी गा.पा.-८	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६८	बराम्ची स्वास्थ्य चौकी	जुगल गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
६९	मार्मिङ स्वास्थ्य चौकी	भेटेकोसी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७०	धुस्कुन स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७१	तौथली स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७२	पेट्कु स्वास्थ्य चौकी	लिसंखुपाखर गा.पा.-५	सहज, पक्की सडक
७३	मांखा स्वास्थ्य चौकी	बलेफी गा.पा.-८	कच्ची
७४	ठोकर्पा स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-२	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७५	कालिका स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.-३	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७६	सिन्धुकोट स्वास्थ्य चौकी	मेलम्ची न.पा.-५	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७७	पिस्कर स्वास्थ्य चौकी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन
७८	देवीस्थान स्वास्थ्य चौकी	.सुनकोशी गा.पा.	कच्ची, वर्षातमा चल्दैन

स्रोत: स्वास्थ्य कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता

भौगोलिक विषमता, क्षेत्रगत अवस्थिती, कमजोर स्रोत साधनको व्यवस्थापन, सचेतना अभाव तथा बहुप्रकोपको अवस्थाले गर्दा जिल्ला विपद् जोखिमको उच्च स्थानमा रहेको छ । यसर्थः विपदको सामना तथा प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि केन्द्र देखि स्थानीय तहसम्मका सबै निकायहरुमा आवश्यकता अनुसारको पूर्वतयारी क्षमताको विकास गर्नुपर्ने देखिन्छ । राष्ट्रिय तहमा विपदको सामना गर्ने क्षमताको विकासमा भएका प्रयासलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्न र विकास प्रक्रियामा सबै सरोकारवालाहरुको समन्वय र सहकार्य गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसै क्रममा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरूसँग बृहत अन्तर्क्रिया गरी विपद सामना गर्ने संस्कारको विकास स्वरूप भूकम्प, बाढी र पहिरोको सन्दर्भलाइ लिएर यो विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा २०६८ लागू गरेकोमा त्यसलाइ आवश्यक परिमार्जन र समयसापेक्ष अद्यावधिक गरी संशोधित योजना २०७५ लागू गरेको छ ।

सिन्धुपाल्चोक (अनुसूची-१ जिल्लाका वस्तुगत विवरण) जिल्लामा विपदबाट उत्पन्न हुनसक्ने संकटको अवस्थामा प्रभावितहरुको स्वास्थ्य सुरक्षा तथा जिवन रक्षाका लागि खोज तथा उद्धार र आधारभूत अत्यावश्यक मानविय सहायता उपलब्ध गरी मानवजीवन र सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य रहको छ । विगत र वर्तमानका अनुभवका आधारमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित बनाउन विद्यमान विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समयानुकुल पुनरावलोकन गर्न आवश्यक भएकाले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले गृह मन्त्रालयबाट जारी विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदशन २०६७बमोजिम यो योजना तर्जुमा गरी मिति २०६८ असोज ६ कोजिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट सर्वसम्मत निर्णय भई लागू गरेकोमा यस योजनालाई २०७२ आश्विन २५ मा प्रथम पटक अद्यावधि गरिएको थियो भने हाल द्बितिय अद्यावधिक २०७५ को रुपमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको २०७५ /१२/०७ को बैठकबाट यस योजना सर्वसम्मतपारित गरिएको छ ।

१.२ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

विपदका समयमा विपद् प्रभावितहरुको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिस माथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतका अधिकतम उपयोग गर्दे प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित,प्रभावकारी र जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाका मूल उद्देश्य रहेको छ । योजनाका उद्देश्य निम्नबमोजिम छन् :

- विपद् प्रभावित व्यक्ति,परिवार र समुदायलाई तत्काल खोज तथा उद्धार गरी आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिको सुनिश्चितता गर्नु,
- विपदबाट प्रभावितलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोगका प्रत्याभूति गर्नु,
- उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयका कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गर्नु,
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपदजन्य जोखिम कम गर्न र विपद पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउन आधार तयार गर्नु,
- जिल्लाका विपद तथा जोखिमका अवस्थालाई मापन गर्नु ।

१.३ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

विपद जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद पहिले,जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्यहरु, प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी,विपदको अवस्थामा प्रतिकार्य र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद प्रभावित मानिसका अधिकारको रक्षा,आपतकालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपदबाट हुने मानविय र भौतिक क्षति न्यूनिकरण गर्न सकिने अपेक्षा गरिएको छ,

यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा निम्नानुसार हुने अपेक्षा गरिएको छ :

- विपद पहिले गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरुको सुनिश्चित हुनेछन ।
- विपदका समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायबीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- विपद् प्रभावितलाइ आफ्नो अधिकार र दायित्व बारे सचेत हुन अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सदभाव अभिवृद्धि भई विपदको सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथ सेवाप्रदायकमा जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास हुनेछ ।

योजना तयारीका विधि

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयबाट तयार गरिएको विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७अनुसार जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति सिन्धुपाल्चोकले यस जिल्लामा पनि विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी २०६८ सालमा निर्माण २०७२ सालमा प्रथम अद्यावधिक गरेकोमा हाल यस योजनालाई समय सापेक्ष अद्यावधिक गर्दा विगतमा विपदबाट परेका प्रभावहरूको विश्लेषणमा आधारित छ र योजना तर्जुमाको प्रयोजनका लागि सबैभन्दा खराब परिस्थितिलाइ ध्यानमा राखिएको छ । जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूका क्षमता विश्लेषणका आधारमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि भूमिका तथा

- २०७५/०८ / ११ गतेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिकका लागि जिल्लाको सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थासंग रहेको राहत तथा उद्धारका सामग्रीहरु तथा संघ सस्थाबाट विपदको बेलामा उपलब्ध हुन सक्ने मानविय तथा आर्थिक सहयोगको विवरण जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिमा
पेश गर्ने निर्णय गरिएकोमा सोही अनुरुप उपलब्ध तथ्याङ्कलाई आधिकारीक मानि यो योजनामा समावेश गरिएको छ ।
- २०७५/१० / २४ गतेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिकको लागि तयार भएको मस्यौदामाथि जिल्लामा कार्यरत सरकारी र गैह्रसरकारी संस्थाको प्रतिनिधिबाट सुझाव संकलन गरि सोही छलफल अनुरुप यस योजनालाई अन्तिम रुप दिइएको छ ।

- २०७५/१२ / ०७ गतेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक मस्यौदालाई अन्तिम रुप दिइ २५० थान योजना छपाइ प्रकाशन गर्ने गरी निर्णय गरियो ।

kl/R5]b–% जिल्लाकोविपद् जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण

२.१ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा हुने प्रकोप र त्यसको प्रभावका विश्लेषण निम्नानुसार गरिएको छः

२.१.१ प्रकोपको स्तरीकरण

सिन्धपाल्चोक जिल्लामा भूकम्प, बाढी पहिरो जस्ता विपद्का घटनाहरुले अत्यधिक जनधनको क्षति पु¥याएको छ । नेपाल भूकम्पको अत्यधिक जोखिम क्षेत्रमा रहेको र गृहमन्त्रालयबाट जारी विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन बमोजिम भूकम्पलाई जोखिमको पहिलो सूचीमा राखिएको छ, त्यसकारण यसको स्तरीकरण गरिरहनु आवश्यक देखिएन । यस जिल्लामा पहिरो,बाढी,आगलागी, जङ्गली जनावर आतङक ,सडक दुर्घटना, चट्याङ आदि प्रकोपका घटना निरन्तर दोहोरिइरहेका हुन्छन ।

प्रकोप स्तरीकरण :

गा.पा/नपा	सम्भावित प्रकोपको प्रकार (१ निम्न, ८ उच्च)									संकटासन्नता स्तर
	पहिरो	बाढी	जनावर आतंक	हावाहुरी	आगलागी	चटयांङ	माहामारी	खडेरी	असिना	
पहिरो		पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	८
बाढी			बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	७
जनावर आतंक				जनावर आतंक	आगलागी	चटयांङ	जनावर आतंक	जनावर आतंक	जनावर आतंक	४
हावाहुरी					आगलागी	चटयांङ	हावाहुरी	खडेरी	असिना	१
आगलागी						चटयांङ	आगलागी	आगलागी	आगलागी	५
चटयांङ							चटयांङ	चटयांङ	चटयांङ	६
माहामारी								माहामारी	माहामारी	२
खडेरी									असिना	१
असिना										२

तालिका नं. १ : जिल्लाका गा.पा. र न.पा मा गरिएको सर्वेक्षण र छलफल अनुसार सम्भावित प्रकोपको स्तरीकरण

स्रोत : जिल्लाका विभिन्न नपा तथा गापामा गरिएका संकटासन्ता तथा क्षमता विष्लेषण

तालिका नं. २ प्रकोप प्राथमिकिकरण मेट्रिक्स (२०७५)

प्रमुख प्रकोपहरु	प्रकोपको श्रेणी	बारम्बारता
पहिरो	पहिलो	८
बाढी	दोश्रो	७
चटयांङ	तेश्रो	६
आगोलागी	चौथो	५
जनावर आतंक	पाचौ	४
असिना	छैठौ	२
माहामारी	सातौ	२

		संस्थाहरुको सूची तयार भएको		
२	विपद व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६	रणनीतिबारे जानकारी भएपनि कार्यान्वयनबारे नीतिगत व्यवस्था नभएको	• विपद जोखिम सम्बन्धी वर्तमान नीति,कानुन तथा संस्थागत व्यवस्था • विषयगत क्षेत्रको अवधारणा • विपदमा प्रयोग हुने विभिन्न शब्दावली बारे जानी	व्यावहारिक कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने
३	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७	विपदमा काम गर्ने सरकारी र गैरसरकारी संस्था तथा नागरिक समाज बीच सामहिक भावनाका विकास	• विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकाय योजना तर्जुमा राष्टिय कार्यशाला २०६७ का सिफारिस बारे जानकारी • योजना तर्जुमाका विभिन्न चरण तथा प्रक्रियाबारे जानकारी • योजना तर्जुमाका ढाँचा तथा विभिन्न नमुना बारे जानकारी	विषयगत नेतृत्वगर्ने निकायहरूले सक्रियरूपमा लाग्नुपर्ने
४	सेन्डाई कार्यसंरचना	यसबारे केही जानकारी र कार्यान्वयन भएको	• विपदका घटनाहरु तथा प्रभाव तथा क्षतीलाई कम गर्ने • स्पष्ट नीतिगत व्यवस्था र संस्थागत संरचनाका स्थापना गर्नेपुर्ने • विपद जोखिम व्यवस्थापन कोष स्थापना गर्नुपर्ने • जनचेतना अभिवृद्धि तथा विपदको सामना गर्ने क्षमता सबै तहमा विकास गर्नुपर्ने ।	मानवीय कार्यमा संलग्न संस्थाले यसको प्रवर्धन गर्नुपर्ने
५	सहस्राब्दी विकास लक्ष्य सम्बन्धी विभिन्न दस्ताबेज	दिगो विकासका लागि वातावरणीय सुधार, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र सुरक्षित समुदायको विकासका लगि काम भएका छन्	• निम्न विषयमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने • विश्वव्यापी रूपमा प्राथमिक शिक्षा उपलब्ध गराउने • लैगिक समानताको प्रवर्द्धन तथा महिला सशक्तीकरण गर्ने • मातृ तथा शिशु स्वास्थ्यमा सुधार गर्दै मृत्युदर घटाउने, • एचआइभी/एडस,मलेरिया जस्ता रोगको न्यूनिकरण तथा रोकथाम	दिगो विकासको अवधारणालाई समेत समय सापेक्ष समेटदै लानुपर्नेछ
६	स्फियर परियोजना	राहत व्यवस्थापन सरकारका निर्णय अनुसार भइरहेको	• स्फियर परियोजना अनुरूप मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्डका कार्यन्वयनको समीक्षा गर्ने	आपतकालीन प्रतिकार्यको अवस्थामा लागु गर्नुपर्ने देखिन्छ
७	जिल्ला तथा नपा गापा पार्श्वचित्रहरू	केही गा.पा .,, न,पा. ले बनाएको तर विपद प्रतिकार्य योजना समावेश छैन ।	• विपदका जोखिम, विपद सम्बन्धी तथ्याङक र सूचना व्यवस्थापन प्रणालीका विकास गर्नुपर्ने • विपद जोखिम व्यवस्थापनमा जिल्ला र गापाले आर्थिक तथा प्राविधिक क्षेत्रमा कार्य प्रारम्भ गर्नुपर्ने	विपद व्यवस्थापनका क्रियाकलाप पनि समावेश गर्नुपर्ने

१.६ विभिन्न बैठकका निर्णय र योजना पुनरावलोकनका प्रक्रियामा सहभागिता

यस विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने क्रममा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्देशिका २०६७ अनुसार पूनरावलोकनका विधि र प्रक्रिया अवलम्वन अनुसार सम्पन्न भएको छ । यस अन्तर्गत सुचनाहरुको संकलन पाठ सिकाईहरु नविनतम अभ्यास तथा आगामी समयमा गर्नुपर्ने कार्यहरुको लागि विषयगत क्षेत्रहरु, योजना निमार्ण कार्यसमूह तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरुसँग नियमित बैठक तथा कार्यशाला सम्पन्न भएको छ ।

बैठक तथा कार्यशालाहरुमा भएको निर्णयसांरश :

- २०७५ /०५ / १३ गतेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्न नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जनहित ग्रामिण सेवा समितिले समन्वय गर्ने निर्णय भएको थियो सोही अनुरुप यो योजना अध्यावधिक गरिएको छ ।

जिम्मेवारी निर्धारण गरिएको छ । 'पूर्वतयारी' तथा 'प्रतिकार्य कार्यक्रम' सम्बन्धी दुवै योजना आपतकालीन योजनामा उल्लेखित प्रमुख गतिविधि हुन्छन र योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनमा सहयोग उपलब्ध गराउन उपयुक्त निकायको पहिचान पनि गरिएको छ । विगतका विपदका घटना, २०७१ सालको जुरेको पहिरो, २०७२ सालको विनाकारी भूकम्पीय विपद र २०७३ , २०७४ सालको भोटेकोशी बाढीको अनुभव तथा सिफारिसहरूलाई हरेक क्षेत्र (Cluster) का लागि योजना तर्जुमा गर्दा ध्यानमा राखिएको छ । यस योजना अन्तर्गत जिल्लाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाको व्यवस्थापन जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिका समष्टिगत समन्वयमा गरिएको छ । हरेक बिषयगत क्षेत्र (Cluster) मा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायको अगुवाइमा विषयगत क्षेत्र अगुवा (Cluster Lead) ले सो क्षेत्रमा संलग्न विभिन्न निकाय बीच समन्वय गर्ने र भूकम्प,बाढी र पहिरोको परिस्थितिसँग सम्बन्धित सवालहरूलाई सम्बोधन गर्नका निमित्त आफ्नो क्षेत्रको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन समन्वयात्मक रूपमा गर्न ती निकायका सबल पक्ष तथा विशेष ज्ञान र उपलब्ध क्षमता माथि ध्यान दिइएको छ । आपत्कालीन योजनालाई अन्तिम रूप दिइसकेपछि पूर्वतयारी सम्बन्धी कदममा भएका प्रगतिलाई सुनिश्चित गर्न सो योजनाका समीक्षा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिबाट भइ लागू गरिएको छ । यसका लागि जिल्लामा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरकारी निकाय,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जनहित ग्रामिण सेवा समिति तथा राष्ट्रिय एव अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्था र संयुक्त राष्ट्रसंघीय निकायसँग छलफल गरिएको थियो । पछिल्ला अध्यावधिकका लागि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको वैठकको निर्णय अनुसार तयारी गर्न नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,अक्सफाम/जनहित ग्रामिण सेवा समितिर्लाइ जिम्मेवारी प्रदान गर्ने निर्णय पछि जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निमार्ण कार्य अगाडी बढाइएको हो ।

१.४मानवीय सहायत संलग्न साझेदार निकायकोसूची

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला स्थित मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा कार्यगर्नेनिकायहरुको विवरण :

क्रसं.	निकाय तथासंस्था	सम्पर्क व्यक्ति तथापद	कार्यरत नपा, गापा/क्षेत्र	फोन/मोबाइल
सरकारी कार्यालयहरु				
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	कृष्ण प्रसाद अधिकारी , प्रमुख जिल्ला अधिकारी **गोमादेवी चेमजोङ**		९८५१२७७७७७ ०११-६२०१०६,
		यादव नाथ आचार्य, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत **भीमबहादुर बस्नेत,** /fds[0f l3ld/]		९८५११५९३२५ ०११-६२०१३३
२	जिल्ला समन्वय समिति	कृष्ण गोपाल तमाङ , प्रमुख		९८५१०८७४९० ०११-६२०१०२
		बालकुमारी सापकोटा, उपप्रमुख	r}; f=u9L g=kf=	९८५१२०६२६४ ०११-६२०१३६
३	स्थानीय तह	अमानसिं तामाङ , प्रमुख		९८६५७०७७३७
		डम्बर अर्याल, प्रमुख	मेलम्ची न.पा	९८५११४७६८६
		निमफुन्जु शेर्पा, प्रमुख	बाह्रबिसे न.पा	९८५१०७७१२८
		राजकुमार पौडेल, प्रमुख	भोटेकोशी गा.पा	९८५१०२१८३२
		भूपेन्द्र श्रेष्ठ, प्रमुख	त्रिपूरासुन्दरी गा.पा	९८५१२१०२७०
		कमल नेपाल, प्रमुख	लिसंखुपमखर गा.पा	९८५११७७०१२
		श्रमण कु.जि.सि , प्रमुख	सुनकोशी गा.पा	९८५१०३०३३६
		केदार क्षेत्री, प्रमुख	बलेफी गा.पा	९८५११००६९४
		होमनारायण श्रेष्ठ, प्रमुख	जुगल गा.पा	९७४१२०८०६२
		वंशलाल तामाङ, प्रमुख	इन्द्रावती गा.पा	९८६०६७४४३२

		टासी लामा ह्याल्मो , प्रमुख	पाँचपोखरी थाङपाल गा.पा	९८०३२७५८३६
		निमाग्याल्जेङ शेर्पा, प्रमुख	हेलम्बु गा.पा	९८५१०७७१२८
४	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	**गोमादेवी चेम्जोङ**		९८५१२७७७७७ ०११-६२०१३३
५	जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र	सुजन खत्री		९८४९३३३५३९ ०११-६२०४७०
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	मुकुन्द मरासिनी, प्रहरी उपरीक्षक		९८५१२५५५५५ ०११-६२०१०४
७	सशस्त्र प्रहरी बल	नारायण श्रेष्ठ , शसस्त्र प्रहरी उपरिक्षक		९८५१२७२११२
८	नेपाली सेना नं २ जगदल गण , मेलम्ची	सरोज कार्की, प्रमुख सेनानी		९८५१०४३६२५
९	नेपाली सेना (नं. १६ गण), लामोसाँघु	शुशिल महत , प्रमुख सेनानी		०११-६२००९४, ०११ -६२००९७ ९८५७८३३३४७
१०	डिभिजन सडक कार्यालयनं.१, दोलखा साइड कार्यालय लिसङ्खुपाखर गापा, सिन्धुपाल्चोक	अशोक तिवारी		९७५१०१५३८७ ०४९-४२११२०
११	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	गौरी शंकर पाण्डे		९८५११९२११७ ०११-६२०११७
१२	डिभिजन वन कार्यालय			०११-६२०१४६
१३	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय , क्षेत्र प्रमुख ३ नं प्रदेश	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने, कार्यालय प्रमुख		०११-६२०१४९
१४	स्वास्थ्य कार्यालय	डा.पोमावती थापा ,प्रमुख		९८४१७०८४५२ ०११-६२००९२
१५	नेपाल टेलिकम	कविराम थापा , प्रमुख		९८५१०९३७०९ ०११ ६२००११
१६	जिल्ला अस्पताल,चौतारा	डा.पोमावती थापा ,प्रमुख		९८४१७०८४५२ ०११-६२०१०३
१७	पूर्वाधार विकास तथा कार्यान्वयन इकाई , चौतारा साँगाचोकगढी नपा , इर्खु			०११-६२०३४३
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्चाभँडेल सभापति		९८४१३००६६३
१९	भवन आवास तथा शहरी विकास कार्यालय	टंक प्रसाद गौतम , प्रमुख		
अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु				
१	अक्सफाम नेपाल	डिल्ली प्रसाद उपाध्याय, विपद जोखिम व्यवस्थापन कार्यक्रम संयोजक		९८५१०२३३७४
२	UNDP	द्रोण उप्रती ,		९८४१७७९०१५
३	अर्न्तराष्ट्रिय आप्रवासी संगठन	सञ्जय देशार		९८४११९००८१
४	कारितास जर्मनी	चक्र जोशी		
५	UNICEF	नथुनी मोची		९८५२८३२०९० ०१ ५५२३२००
६	चाइल्ड फण्ड जापान			
७	सेभ द चिल्ड्रेन	सागर ज्ञवाली		

राष्ट्रिय तथा स्थानिय गैरसरकारी संस्थाहरु				
१	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा, कार्यकारी निर्देशक		९८५१०७९७३७
२	टुकी संघ सुनकोसी	ज्ञानेन्द्र पौडेल, कार्यकारी निर्देशक		९७५१०२०२०७
३	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा, कार्यकारी निर्देशक		९८५११७७०१३
४	सेवक नेपाल	पुर्ण पुरी		
५	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	गोबिन्द प्रसाद सापकोटा , कार्यकारी निर्देशक		९८४१०२२६४६
६	कारितास नेपाल	जग्गु चौधरी , कार्यक्रम प्रमुख		९८०१३१७४५७
७	CSRC	गोपाल बस्नेत , विपद जोखिम व्यवस्थापन कार्यक्रम संयोजक		९८५४०४५७२४
८	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र	कृष्ण गुरुङ , कार्यक्रम प्रमुख		९८४३९३९३२६
९	केयर नेपाल	गेहेन्द्र महर्जन		
१०	लि वर्ड	पशुराम वि.क., जिल्ला कार्यक्रम संयोजक		
११	सिन्धु उत्थान केन्द्र	बाबुराम दहाल		
१२	हेल्भेटास नेपाल	नरजङग शाही		
अन्य संघसंस्थाहरु				
१	नेपाल पत्रकार महासंघ	महेश श्रेष्ठ , अध्यक्ष		९८५१०५८७६७
		ज्ञानेन्द्र तिमल्सेना, उपाध्यक्ष		९८५११७५२७४
		दिनेश थापा , सचिव		९८५१२०१०५२
२	उद्योग वाणिज्य सघ	वेद बहादुर श्रेष्ठ, सभापति		९८५१०९७१४९
३	गै स स महासंघ	गोबिन्द प्रसाद सापकोटा , अध्यक्ष		९८४१०२२६४६
४	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	रामचन्द्र बस्नेत ,अध्यक्ष		९८५११९१५६०
५	निर्माण व्यवसायी संघ	निलध्वज थापा		९८५१०९८२४२
राजानीतिक दलका प्रतिनिधिहरू				
१	नेपाल कम्यनिूस्ट पाटी	झम्कनाथ नेपाल		९८४१३३२७००
२	नेपाली काग्रेस	विकास लामा		९८५१०२२७५४
३	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पाटी	गोपाल श्रेष्ठ		९७४११३९८२४

१.५ सर्न्दभ सामग्रीका पुनरावलोकन र त्यसबाट प्राप्त सिकाई

योजना तर्जुमाका सन्दर्भमा विभिन्न द्धितिय तथ्याङ्कहरु, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय नीति, ऐन कानून, कार्ययोजना तथा अन्य दस्ताबेजको अध्ययन गरिएको छ । अध्ययनबाट प्राप्त नतिजा यस योजना निर्माणको मार्गनिर्देशक सिद्धान्तका रुपमा लिइएको छ । दस्ताबेज र अध्ययनका नतिजा निम्नानुसार रहेको छ :

क्रस	सर्न्दभ सामग्री	असल अभ्यास	मुख्य सिकाई	सुझाब
१	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ र अद्यावधिक २०७२	• २०६८ मा पहिलो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण तथा अध्यावधिक २०७२ • विशेष क्षमताका आधारमा क्षेत्रगत अगुवा संस्था छनौट गरिएको • जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत	• प्रकोपको समयमा तोकिएको जिम्मेवारी अनुरुप सबैको सक्रियता नदेखिएको • कार्ययोजना तयार गरेको तर नियमित समीक्षा हुन नसकेको	

१९	नेपाल प्रहरी	जिपका–१ क श्रेणी इ.प्र.का. - ६ प्रहरी चौंकी - २० अ.प्र. पोष्ट - ४ जम्मा - ३१		जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्न्तगत ४ वटा स्थायी प्रहरी पोष्ट र ३१ वटा युनिट रहेका
२०	सशस्त्र प्रहरी बल नं १६ गण हे क्वा, सिन्धुपाल्चोक	५ वटा		
२१	सञ्चार(नेपाल टेलिकम)कार्यालय	सदरमुकाम–१ मेलम्ची–१ बाहबिसे–१		
२२	महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेविका	७११	तालिम प्राप्त	प्रत्येक वडा

२.२.२ खाद्यान्न उत्पादन र माग

वार्षिक उत्पादन	१०९६६५ मेट्रिकटन
आवश्यक परिमाण/प्रतिव्यक्ति	२०१ किलोग्राम
जम्माआवश्यक परिमाण (३११९११ राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को जनसख्यामा बृद्धिदरले प्रक्षेपण गर्दा)	६२६९४मेट्रिकटन
उपलब्ध खाद्यान्न	६१०२८मेट्रिकटन
नपुग खाद्यान्न	१६६६ मेट्रिकटन
कुल खेतीयोग्य जमिन	७३७१० हेक्टर
हाल खेती भइरहेको जमिन	४७३८२ हेक्टर

स्रोत: जिल्ला वस्तुगत विवरण सिन्धुपाल्चोक २०७५

२.२.३ आपतकालीन समयका लागि उपलब्ध साधन

क.गोरख बक्स गण संग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

१. समन्वय खोज तथा उद्धार तर्फका सामाग्रीहरु

सि.नं.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौजात	कैफियत
१	विभिन्न साईजको प्लाष्टीकको डोरी	बोरा	१९९	एक बोरामा छ मूठा
२	वटर टियब	गोटा	६	
३	सेफ्टी हेल्मेट	गोटा	२५०	
४	लेदर (छालाको) पंजा	पिस	४००	
५	हाते आरा	गोटा	५	
६	फायर सूट	सेट	१	
७	स्टेचर	गोटा	१०	
८	मेघा फोन	गोटा	१०	
९	आलमूनियमको भऱ्याङ	गोटा	२	
१०	रोड ब्लक एडल (फलामको)	गोटा	८	
११	साबेल	गोटा	२९	
१२	रातो झण्डा	बोरा	१३	

२. आवास तथा गैर खाद्य तर्फका सामाग्रीहरु

सि.नं.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौजात	कैफियत
१	म्याट्रेस	गोटा	७०४	
२	प्याकिङ त्रिपाल	गोटा	१२	

२.१.३ संकटा सन्नता स्तरीकरण

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८, प्रथम अद्यावधिक २०७२ को संकटासन्नता विश्लेषणको आधारलाई समिक्षा गर्दै वर्तमान अवस्थामा आएको परिवर्तन र सम्भावित प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गरी नयाँ प्रशासनिक संरचनाहरुका आधारमा संकटासन्नता विश्लेषण गरिएको छ ।

सि नं	नपा/गापा	साविकका नपा तथा गाविसहरु	जनसंख्या	भूकम्पको सकटासन्नता			पहिरोको सकटासन्नता			बाढीको सकटासन्नता		
				उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून
१	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	स्याउले, बतासे, इर्खु, ठुलोसिरुवारी, साँगाचोक, चौतारा, पिपलडाँडा, कुबिण्डे, सानोसिरुवारी, कदमबास	४६५०१	ए			उ					न्यू
२	मेलम्ची नगरपालिका	भोटेचौर, हैबुङ, थकनी, मेलम्ची, दुवाचौर, सिन्धुकोट, तालामाराङ, ज्यामिरे, शिखरपुर, बाँसबारी र फटकसीला	४५३४३	ए			उ				म	
३	बाह्रबिसे नगरपालिका	घोर्थली, कर्थली, बाह्रबिसे, गाती, घुम्थाङ, मानेश्वारा, राम्चे	२६५३५	ए			उ				म	
४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	घोर्थली, चोकटी, धुस्कुन, पिस्कर, तौथली, टेकानपुर	१५०६२	ए			उ					न्यू
५	भोटेकोशी गाउँपालिका	लिस्तिकोट, तातोपानी, फुल्पिङकट्टी, मार्मिङ	१७१५६	ए			उ			ए		
६	सुनकोशी गाउँपालिका	ठोकर्पा, कालिका, यमुनाडाँडा, सुनखानी, पाङ्ग्रेटार, थुम्पाखर	१६७१३	ए			उ				म	
७	बलेफी गाउँपालिका	जलविरे, फुल्पिङकोट, फुल्पिङडाँडा, मांखा	१८९०९	ए			उ				म	
८	हेलम्बु गाउँपालिका	हेलम्बु, किउल, पाल्चोक, महांकाल, इचोक	१७६७१	ए			उ				म	

- सबै स्थानीय तहले बिपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि बिपद् पूर्ब नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।
- स्थानीय तहले बिपद् ब्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिबृद्धिका गतिबिधि संचालन गर्नुपर्ने । जस्तैः बिपद् लेखाजोखा, बिपद् जोखिम न्यूनीकरण, बिपद् ब्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार, जोखिमको नक्शांकन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने ।
- सरकारको नयाँ संरचना अनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरु स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अबधारणालाई (Cluster Approach) cjnDjg गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने जसमाः राहत, बिपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाई, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।
- स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरुपमा प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याउने

३.३ स्थानीय तहहरुमा श्रोत साधन मापनको अवस्था

क.स.	स्थानीय तह	विपद् पूर्व तयारी योजना	खुला क्षेत्र /सुरक्षितस्थान पहिचान	विपद्का न्युनतम औजार भण्डारण	विपद व्यवस्थापन ऐन	विपद् व्यवस्थापन समिति	बिपद व्यवस्थापन कोष
१	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
२	मेलम्ची नगरपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
३	बाह्रबिसे नगरपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
४	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
५	भोटेकोशी गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
६	सुनकोशी गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
७	बलेफी गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
८	हेलम्बु गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
९	पाँचपोखरी थाङ्पाल गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
१०	जुगल गाँउपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
११	लिसङ्खु पाखर गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
१२	इन्द्रावती गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ

३.४ विपदबाट प्रभावित हुन सक्ने जनसख्याको विवरण

भूकम्पबाट प्रभावित हुने जनसख्याको विस्तृत प्रक्षेपण :

२०६८को जनगणनाका आधारमा जिल्लाका २ नपा र ६८गाविसको कुल जनसंख्या २८७,७९८ मा २ नपा र ६८ गाविसका जनसंख्यामा भूकम्पको विपदबाट करिब २७३,४०८ (६३,३५६परिवार) ९५% मानिस प्रभावित हुने र ती मध्येबाट करिब ४० प्रतिशत विस्थापित हुने अनुमान गरिएकोमा यस वर्षका भूकम्पले यस जिल्लामा ८५,००० परिवारलाइ क्षति पुऱ्याएको छ। भविष्यमा सोही वा त्यो भन्दा ठूला प्रकृतिका भूकम्प आएमा निम्नानुसारका मानिसलाइ असर पर्ने अनुमान गरिएको छ ।

न्यूनतम पूर्वतयारीका लागि प्रक्षेपित जनसख्या	जनसख्याको प्रतिशत	सम्भावित जनसख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा
प्रभावित हुनसक्ने जनसख्या २८७,७९८ मध्ये २७३,४०८ (६३,३५६परिवार)	९५	४८०७	५१९३	१००००
प्रजनन योग्य उमेरका महिला पुरुष (२० देखि४४ वर्ष)	३१.५८	१७५०	२२३२	३९८२
बुढा बुढी (६० वर्ष भन्दा बढी उमेरको संख्या)	११.१४	७१०	९६२	१६७२

३	त्रिपाल	बोरा	२५०	१ बोरामा १ वटा(१२ /१२)
४	विभिन्न साईजको पाल	गोटा	११	चोभा किला नभएको
५	भाँडा वर्तन	सेट	१३९	डेक्ची २, थाल ६, कचौरा ६, डाढु १, पन्यौ १, चम्चा ३ (१ सेटमा भएको सामान)
६	मिनी ब्याल्ङकेट	गोटा	५२	
७	लेडिज सेट (बाल्टीन सहित)	सेट	१६१	बाल्टिन २, पेन्टी ३, साबुन केश १ , मिन्स प्याड३, धारा १, ब्रस ३, जिवनजल ४, जग १, डोरी १० मि, (१सेटमा भएको सामान)
८	टारपोलिन पाल थाईल्याण्ड	रोल	२	
९	चाईनिज टेन्ट	गोटा	३१२	खुल्ला गोटा २
१०	कोरियन टेन्ट	गोटा	१४	२च्यातिएको
११	क्याबिन डोम टेन्ट	गोटा	१०३	गोटा ८बेसाबूत
१२	जापनीज टेन्ट	गोटा	१३	
१३	डडेबडी ब्याक	गोटा	७२	
१४	जस्ता पाता	गोटा	१५	
१५	चाईनिज फोल्डिङ खाट	गोटा	३	
१६	मिनि बल्याङकेट	बोरा	७(बोरा) १८६(गोटा)	
१७	स्लिपिङ ब्याग	बोरा	१४ (बोरा) १५२(गोटा)	गोटा ४ बेसाबूत
१८	रोल म्याट्रेस	गोटा	४३	
१९	फलामको मसिनो तार	रोल	२०	
२०	त्रिपाल	गोटा	२७	३ मि चौडाई/४ मि लम्बाई

३.खानेपानी तर्फका सामाग्रीहरु

सि.नं.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौजात	कैफियत
१	पानी फिल्टर गर्ने	गोटा	३०	
२	प्लाष्टीकको पानी राख्ने जर्कीन	गोटा	६००	
३	अस्थाई पानिको धारा	सेट	१	छ वटा धारा भएको
४	पम्प सिटको कपडाको पाईप	रोल	१	
५	पम्प सिटको प्लाष्टीकको ठूलो पाईप	रोल	१	
६	पानीको पाईप (२५ मि.मि)	रोल	५	
७	पानी तान्ने पम्प सिट	गोटा	६	
८	पम्प सिटको प्लाष्टीकको सानो पाईप	रोल	२	
९	प्लाष्टीकको बाल्टिन	गोटा	२२८२	
१०	प्लाष्टीकको बाल्टिनको ९कन	गोटा	२२८२	
११	प्लाष्टीकको सानो जग	गोटा	२२८२	
१२	रबरको ब्लाडर	गोटा	४	बेसाबूत

४. स्वच्छता र सरसफाई तर्फका सामाग्रीहरु

सि.नं.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौजात
१	औषधि छर्ने जेनेरेटर	गोटा	३
२	फिल्ट ट्वालेट वोरा	गोटा	५
३	अस्थाई ट्वालेट प्यान	गोटा	२८
४	माक्स	पिस	१७०
५	झोला प्लाष्टीक	काटुन	१८
६	प्लाष्टीकको पंजा	पिस	१२०

ख.जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र ,चौतारा संग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

सि.न.	सामाग्रीको विवरण	थान
१	सावेल	१५
२	लाइफ ज्याकेट	१०
३	पिक	१३
४	सेफ्टी हेल्मेट	१०
५	आरा	१
६	स्ट्रेचर	८
७	पल	१
८	गाडीको जग	१
९	मण्डी	१
१०	म्याट्रेस	१
११	जेनेरेटर	१
१२	गल	२
१३	घन	१
१४	Fire Extinguisher	१
१५	बाल्टिन	४
१६	First Aid Box	१
१७	ह्यान्ड माइक	२
१८	GPS Device	२
१९	Carrabin Rope	४० मिटर
२०	VO set	१
२१	Hand Phone Set	४
२२	Telephone Set	१
२३	Motor Wall Base Set	१
२४	बम्पर	२ जोर

ग.जिल्ला प्रहरी कार्यालय चौतारा संग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण

सि.न.	सामाग्रीको विवरण	थान
१	सावेल	४
२	लाइफ ज्याकेट	११
३	पिक	२
४	सेफ्टी हेल्मेट	५
५	मेघा फोन	६
६	स्ट्रेचर	२
७	क्याप	१०
८	रवर क्याम्प बुट	५
९	रेस्क्यू भेस्ट	५
१०	रवर म्याट्रेस	१५
११	रवर ट्युव	२
१२	गल	४
१३	घन	५
१४	Fire Extinguisher	२
१५	बाल्टिन	४
१६	First Aid Box	४
१७	ह्यान्ड माइक	२
१८	पल	२
१९	गिँडुवा आरा	२
२०	हाते आरा	२
२१	बञ्चरो	३
२२	डोरी	४

क.स	रणनीतिक गतिविधि	जिम्मेवारी	समय
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई विपद	जिप्रका , नेरेसो	चालु आव भित्र
२	आपत्कालिन सूचनाकेन्द्रको सुधार तथा थप सामाग्री तथा स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने	जिविव्यस	चालु आव भित्र
३	सकटासन्न नपा,गापा,वडा तथा समुदायको सूचना प्राप्त गर्न सञ्जाल तयार गरी सर्म्पक व्यक्ति तोक्ने		
४	जिल्ला विपद जोखिम व्यवस्थापन कोषको स्थापना र सञ्चालन निर्देशिका तयार गर्ने		चालु आव भित्र
५	विपद पूर्वतयारी कार्यशालाको तयारी बैठक गरी निम्न कार्य गर्नेः ● विभिन्न प्रकोपबाट पर्ने सम्भावित प्रभाव र सकटासन्न नपा,गापा, वडा,समुदाय रजनसँख्या अद्यावधिक गर्ने ● आपतकालीन आश्रय स्थल पहिचान गरी सूची तयार गर्ने ● आपतकालीन आश्रय स्थलमा आधारभूत भौतिक संरचना र साधनको विकासमा विषयगत क्षेत्रबाट कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ● जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था तथा दातृनिकायहरूको सूची तयार गरी सहकार्यगर्ने ● विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्ने	जिविव्यस	चालु आव भित्र
६	बाढी,पहिरो, स्वास्थ्य समस्या,सडक दुर्घटना आदिका दृष्टिले सकटासन्न नपा,गापा ,वडा र समुदायमा पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीको सञ्जाल तयार गर्ने	स्थानीय तह	चालु आव भित्र
७	विपद जोखिम व्यवस्थापन बारे समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न र सरोकारवालाको क्षमता विकासका लागि काम गर्नेसंस्थाहरू बीच समन्वय र सहकार्यको व्यवस्थापन र निजी क्षेत्र समेतको	जिविव्यस,स्थानीय तह, राजनीतिक दल	नियमित
८	विषयगत क्षेत्रको प्रतिर्काय र पूर्वतयारी योजना बमोजिम भएका कार्यको अनुगमन गर्ने	प्रजिअ, जिविब्यस	नियमित रूपमा
९	मानव संसाधन विकास तथा व्यवस्थापनः ● प्रत्येक सकटासन्न नपा र गापामा विपद् जोखिम अनुरूप उद्धार कर्मीतथा प्राथमिक उपचारक तयार गर्ने ● समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन समितिहरूलाई मूल प्रवाहमाल्याउन आवश्यक कार्य गर्ने ● स्वयंसेवकका पहिचान तथा सूचीकरण	स्थानीय तह,जिविब्यस र विषयगत क्षेत्र	चालु आव भित्र
१०	जिल्ला विपद जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमाका लागि पहल गर्ने	स्थानीयतह, जिविब्यस	चालुआव भित्र
११	भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि घोषित नगरपालिका र अन्य गापालाइ समेत भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन प्रोत्साहन गर्नेर यसका लागि भवन निर्माण संहिता कायान्वयन गर्न,गराउन पहल गर्ने।	स्थानीय तह	नियमित रूपमा

३.२ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा अन्तर पहिचान

आवश्यकताको लेखाजोखा र अन्तर पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रुपमा नै जिल्लामा भएका श्रोतहरुको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र विगतका विपद् सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका अन्तर,समस्याहरु पहिचान गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ । .

- सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ लाई आत्मसाथ गरी तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ
- जिल्लामा प्रर्याप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरुको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सबै स्थानीयतहले विपद् जोखिमको पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।

६	प्लाष्टिकको सानो जग	गोटा	२२८२	२२५१	३१	चेकजांचको क्रममा फुटको भेटिएको	
७	त्रिपाल	बोरा	२५०	२३७	१३	मुसाले काटेको	१ बोरामा १ वटा (१२/१२)
८	विभिन्न साईजको पाल	गोटा	११	११			
९	भाँडा वर्तन	सेट	१३९	१३९			डेक्ची २, थाल ६, कचौरा ६, डाडु१, पन्यौ १, चम्चा ३ (१ सेटमा भएकोसामान)
१०	मिनी ब्याल्डकेट	गोटा	४५	४१	४	मुसाले काटेको	
११	लेडिज सेट (बाल्टीन सहित)	सेट	१६१	१५५	६ वटा		बाल्टिन २, ¯ष्टी ३, साबुन केश १, मिन्स प्याड ३, धागो१, जीवनजल ४, जग १, डेरी १० मि. (१ सेटमा भएकोसामान)
१२	रोल म्याट्रेस	गोटा	४३	४३			
१३	रोड ब्लक एङल (फलामको)	गोटा	८	८			
१४	रबरको ब्लाडर	गोटा	४		४		
१५	ढलान ब्रेकर	गोटा					
१६	फायर एक्स्टिङगुईसर	गोटा					

ज .जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोकसंग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

सि.नं.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौज्दात	साबुत	बेसाबुत	बेसाबुत हुनाको कारण
१	टाटपोलिन पाल थाईल्याण्ड	रोल	२	२		
२	चाईनिज टेन्ट	गोटा	११२	१०१	११	मुसाले काटेको
३	कोरियन टेन्ट	गोटा	१४	१०	४	मुसाले काटेको
४	क्याबिन डोम टेन्ट	गोटा	१०८	१०१	७	मुसाले काटेको
५	जापनीज टेन्ट	गोटा	१३	११	२	मुसाले काटेको
६	डेडबडी ब्याक	गोटा	७२	७२		
७	जस्ता पाता	गोटा	१५	१५		
८	चाईनिज फोल्डिङ खाट	गोटा	३	३		
९	मिनि बल्याङ केट	बोरा	७बोरा -१८६ गोटा)	६बोरा -१७३_	१३	मुसाले काटेको
१०	स्लिपिङ ब्याग	बोरा	१४बोरा (१५२ गोटा)	१बोरा (१४३)	९	मुसाले काटेको

परिच्छेद-३ जिल्लाको पूर्वतयारी योजना

३.१ सामान्य प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्ययोजना

विपदको सम्भावना र त्यसबाट हुनसक्ने जनधनको क्षति कम गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि आवश्यक पूर्वतयारीका गतिविधिहरु योजनाावद्ध रुपमा संचालन गर्नेछ । विपद पूर्वतयारीका साथै विकास प्रक्रियामा विपद जोखिम न्यूनीकरण लाई मूल प्रवाहीकरण गर्न तथा यस योजनालाई नियमित अद्यावधिक गर्न निम्न रणनीतिक उद्देश्य लिइएको छ :।

घ.सशस्त्र प्रहरी बल नं १६ गण हे.क्वा., सिन्धुपाल्चोकसंग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

सि.न.	सामाग्रीको विवरण	थान
१	सावेल	१३
२	लाइफ ज्याकेट	२१
३	पिक	११
४	सेफ्टी हेल्मेट हे.	१००
५	मेघा फोन	०
६	स्ट्रेचर	१
७	हेल्मेट - लाइट जडित	२९
८	गम बुट	११५
९	स्क्रु गेट क्यारविनर	७
१०	फिगर ऐट क्यारविनर	२
११	थ्रो ब्याग	१
१२	स्टाटिक रोप	२
१३	बोल्ड कटर	९
१४	Fire Extinguisher	१
१५	फलामे बाल्टिन	४
१६	पेट्रोल चेन स	३
१७	इलेक्ट्रोनिक चेन स	४
१८	क्रो बार	८
१९	हाइड्रोलिक ज्याक	१०
२०	सेफ्टी हार्नेस	२
२१	घन सानो र ठुलो	२ ,२
२२	जेनेरेटर	३

ङ.नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखासंग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

सि.न.	सामग्री विवरण	सङ्ख्या	उपलब्ध हुने स्थान
१	प्राथमिक उपचार प्रशिक्षक	२० जना	जिल्ला शाखा
२	प्राथमिक उपचारक	४४० जना	विद्यालय र समुदाय
३	CADRE	२४ जना	जिल्ला शाखा
४	जिल्ला विपद प्रतिकार्य टोली	२५ जना	जिल्ला शाखा
५	आपतकालीन आवास व्यवस्थापान	३० जना	जिल्ला शाखा
६	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य सामाग्री	८४ थान	जिल्ला शाखा
७	स्वास्थ्य स्वयसेवक	३५ जना	जिल्लाभरि
८	खोज तथा उद्धार सामग्री हल्का	४८ सेट	चौतारा,मेलम्ची,पाँचपोखरी थाङपाल गापा
९	खोज तथा उद्धारटोली हल्का	२४० जना	१० विद्यालयमा जुनियर रेडक्रससर्कल

११	अन्न भण्डारण	० किलोग्राम	चौतारा
१२	आपतकालीन स्वास्थ्य टोली तालिम	१२० जना	समुदाय स्तरमा
१३	पारीवारी सम्पर्क तथा पुर्न स्थापाना सेवा तालिम प्राप्त	६ जना	चौतारा
१४	राहतसामग्री	२०० सेट	जिल्ला शाखा चौतारा
१५	एम्बुलेन्स	# j6f	मेलम्ची, जलवीरर बाह्रबिसे
१६	अस्थायी शैक्षालय सामाग्री	!))	

च.सशस्त्र प्रहरी बल नं २ जगदल गण, सिन्धुपाल्चोकसंग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

सि.न.	सामग्री विवरण	सङ्ख्या
१	लाइफ ब्याकेट	५
२	सेफ्टी हेल्मेट	५
३	मेघा फोन	१
४	रवर म्याट्रेस	३

छ .चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोकसंग रहेको विपदमा प्रयोग हुन सक्ने सामग्रीको विवरण :

क्र.स.	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौज्दात	साबुत	बेसाबुत	बेसाबुत हुनाको कारण	कैफियत
१	पानी तान्ने पम्प सिट	गोटा	६	६			
२	पानीको पाईप (२५ मि.मि)	रोल	५	५			
३	म्याट्रेस	गोटा	६९७	६६४	३३	मुसाले काटेको	
४	विभिन्न साईजको प्लाष्टिकको डोरी	बोरा	१९९	१९९			एक बोरामा ५० मुठा रहेको
५	बिजुलीको जेनेरेटर (१५ के.भी)	गोटा	१	१			
६	औषधि छर्ने जेनेरेटर (९ जए)	गोटा	३	३			
७	पानी फिल्टर गर्ने	गोटा	३०	३०			
८	वाटर टियबु	गोटा	६	६			
९	फिल्ड ट्वालेट वोरा	गोटा	५	५			
१०	रातो झण्डा	बोरा	१३	१३			
११	अस्थाई ट्वालेट प्यान	गोटा	२८	२८			
१२	सेफ्टी हेल्मेट	गोटा	२५०	२५०			
१३	प्लाष्टीकको पंजा	पिस	१२०	११५	५	मुसाले काटेको	
१४	लेदर (छालाको) पंजा	पिस	४००	३८७	१३	मुसाले काटेको	
१५	झोला प्लाष्टीक	काटुन	१८	१८			
१६	हाते आरा	गोटा	५	५			
१७	छिनको रुकसा	गोटा	९	९			
१८	माक्स	पिस	१७०	१७०			
१९	फायर सुट	सेट	१	१			
२०	स्टेचर	गोटा	१०	१०			
२१	मेघा फोन	गोटा	१०	१०			
२२	गाडिको हाईड्रोलिक सानो जग	गोटा	४	४			
२३	गाडिको भरी टुल बक्स	गोटा	२	२			
२४	गाडिको खाली टुल बक्स	गोटा	१०	१०			
२५	सावेल	गोटा	२९	२९			
२६	फलामको मसिनो तार	रोल	२०	२०			
२७	प्याकिङ त्रिपाल	गोटा	१२	१२			
२८	प्लाष्टिकको पानी राख्ने जर्की	गोटा	६००	५८४	१६	चेकजांचको क्रममा फुटेको भेटिएको	
२९	आलमुनियमको भऱ्याङ	गोटा	२	२			
३०	त्रिपाल	गोटा	२७	२५	२	मुसाले काटेको	३मि चौडाई/४मि लम्बाई
३१	अस्थाई पानिको धारा	सेट	१	१			६वटा धारा भएको

सि.नं	सामानको बिवरण	ईकाई	बांकी मौज्दात	साबुत	बेसाबुत	बेसाबुत हुनाको कारण	कैफियत
१	पम्प सिटको कपडाको पाईप	रोल	१	१			
२	पम्प सिटको प्लाष्टिकको ठुलो पाईप	रोल	१	१			
३	पम्प सिटको प्लाष्टिकको सानो पाईप	रोल	२	२			
४	प्लाष्टिकको बाल्टिन	गोटा	२२८२	२२५३	२९	चेकजांचको क्रममा फुटेको भेटिएको	
५	प्लाष्टिकको बाल्टिनको ढकन	गोटा	२२८२	२२५९	२३	चेकजांचको क्रममा फुटेको भेटिएको	

१०	उद्योग वाणिज्य संघ				वेद बहादुर श्रेष्ठ	९८५१०९७१४९
११	नेपाल टेलिकम				कविराम थापा	०११-६२००११ ९८५१०९३७०९
१२	राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू					
	नेकपा			समन्वय		
	नेपाली कांग्रेस			समन्वय		
१३	अन्य जिल्ला स्थित निजी संस्थाहरु			आफ्नो मातहतमा रहेका खोज तथा उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन		
१४	सबै स्थानिय तहहरु	विपद व्यवस्थापन कोष		सबै वडाका वडा अध्यक्षहरु, सदस्यहरु र खोज तथा उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन		

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालिन परिस्थितिभन्दा पहिले

पुर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि के ?	**जिम्मेवार निकाय को?**	**कहिले ?समय अवधि**
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरूका बिचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने । क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनले आपत्कालपछि ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	जिविव्यसको समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरुले क.जिल्ला प्रशासन, जिविव्यसले ख. जिविव्यस ले	आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्प भए जहिले पनि क. विपद् अघि, विपद्को बेला, विपद्पछि ख.माघ महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँडको गर्ने
सिकिएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल रसरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्यांक संकलन गर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरु जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कृतिम घटना अभ्यास गर्ने	जिविव्यस स्थानीय तह जिविव्यस जिविव्यस/नेरेसो	समीक्षा बैठक अवधीमाचैत मसान्तसम्म जेठ मसान्तसम्म असार जेठ
• विपद्मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य सामाग्रीको अध्यावधिक गर्ने • खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने । • सबै स्थानीय तहमा कुन बिपद् कहा कहाँ जान सक्छ ? • आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अद्यावधिक पार्ने । • जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने • सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जिविव्यस सबै स्थानीय तह	बैशाख मसान्तसम्म
विपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी	जिविव्यस	चैत्रसम्म
उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्युनतम मौज्दात • विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्दात संकलन गर्ने	जिविव्यस, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस	जेठ मसान्तसम्म आषाढको पहिलो हप्ता

१९ वर्ष सम्मका बालबालिकाको संख्या	४३.९७	६४२२०	६४१९९	१२८४१९
१०-१९ वर्षका किशोर-किशारीको संख्या	२४.६९	३४६१०	३३४००	६८०१०
५-९ वर्ष सम्मका बालबालिकाको संख्या	११.११	९५०	१२५०	२२००
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या	८.१७	४००	५५०	९५०

बाढीबाट प्रभावित हुनसक्ने जनसख्याको प्रक्षेपण :

जिल्लामा बाढीजन्य विपदबाट ३ नपा, ९ गापाका १०% करिब १,८८९ परिवारका ८,१३५ जना मानिस प्रभावित हुने र ती मध्येबाट धेरै मानिस विस्थापित हुन अनुमान गरिएको छ । जस अनुसार विस्थापित मानिसका अवस्था निम्नानुसार हुने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

न्यूनतम पूर्वतयारीका लागि प्रक्षेपित जनसख्या	जनसख्याका प्रतिशत	प्रभावित हुने सम्भावित जनसख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा
प्रभावित सख्या १,८८९ परिवारको ८,१३५	२.८	३,३३२	४,८०३	८,१३५
प्रजननयोग्य उमेरका महिला (२० देखि ४४ वर्ष)	०.८८	१,१४१	१,४०३	२५४४
बुढाबुढी (६० वर्षभन्दा बढी उमेरको संख्या)	०.३१	४४६	४४३	८८९
१९ वर्षसम्मको बालबालिकाको संख्या	०.३५	४७५	५२०	९९५
१०-१९ वर्षका किशोर-किशारीको संख्या	०.६९	९६९	१०२०	१९८९
६-९ वर्षसम्मका बालबालिकाको संख्या	०.३	४४५	४५०	८९५
५ वर्षमुनिका बालबालिकाको संख्या	०.२३	३३१	३२८	६५९

पहिरोबाट प्रभावित हुनसक्ने जनसख्याको प्रक्षेपण :

जिल्लामा पहिरोजन्य विपदबाट ३ नपा र ९ गाँउपालिका का २५७,२१७ जना मध्यकरिब २०% ,५१,४४३ मानिस प्रभावित हुने र तीमध्येबाट धेरै मानिस विस्थापित हुने अनुमान गरिएको छ। जसअनुसार विस्थापित मानिसका अवस्था निम्नानुसार हुन प्रक्षेपण गरिएको छ :

न्यूनतम पूर्वतयारीका लागि प्रक्षेपित जनसंख्या	जनसंख्याको प्रतिशत	प्रभावित हुने सम्भावित जनसंख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा
प्रभावित सख्या ५१,४४३ (११,९६३ परिवार)	१७.८७	२१,२६८	३०,१७५	५१,४४३
प्रजननयोग्य उमरेका महिला (२० देखि ४४ वर्ष)	५.६४	७,२८३	८,९५६	१६,२३९
बुढाबुढी (६० वर्षभन्दा बढी उमेरको सँख्या)	१.९	२,८४५	२,८९३	५,७३८
१९ वर्षसम्मका बालबालिकाको सँख्या	२१	२,९२०	३,३५०	६,२७०
१०-१९ वर्षका किशोर-किशारीको सँख्या	४.४१	६,१८५	६,५१०	१२,६९५
६-९ वर्षसम्मका बालबालिकाको सँख्या	१.९९	२,८४३	२,८७०	५,७१३
५ वर्षमनिका बालबालिकाको सँख्या	१.४६	२,११२	२,०९२	४,२०४

परिच्छेद-४ विषयगत क्षेत्र र अगुवा तथा सदस्यको विवरण

४.१ विषयगत क्षेत्र(Cluster)को परिचय :

विपदबाट प्रभावित तथा पीडितलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाडनै विषयगत क्षेत्रको रूप हो । उद्धार तथा राहत,सूचना व्यवस्थापन,खाद्यान्न,आवास, खानेपानी, स्च्वछता, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, सुरक्षा जस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ-आफनो क्षेत्रका जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगका कार्य संचालन व्यवस्थित र प्रभावकारी बन्दछ । अतःक्षेत्रगत अवधारणालाइ
'विपदबाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाइ उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोग विशेषज्ञता प्राप्त निकाय तथा संस्थाको नेतृत्वमा उपलब्ध गराउने गरी गरिएको कार्य विभाजन' भनेर पनि बुझ्न सकिन्छ । क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख विशेषता निम्नानुसार रहेका छनः

- विपदको समयमा प्रभावित समुदाय सम्म आफनो उपस्थिति कायम राख्दछ ।
- प्रतिकार्य (खोज तथा उद्धार र राहत व्यवस्थापन) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमी-कमजोरीमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।
- विषेश संकटासन्न समूहहरु अपांगता भएका व्यक्तिहरु, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई बिषेश प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिबिधिहरुलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने ईकाइ हुने भएकोले वास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिबिधिहरुलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्यमा छिटो र सहज हुनेछ ।

४.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन ।

- क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- आपतकालीन पूर्वतयारीलाई चुस्तर कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु ,
- समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिका प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गन निकाय र सदस्यहरू

यस योजनामा निम्नानुसार ७ वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछनः

$=#=! ;d\ljo, vfh tyf p4f/ -Coordination, Search and Rescue)

क.स	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन/मोबाइल
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ०११–६२०१०६ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (क्षेत्र प्रमुख)	गोमादेवी चेम्जोङ	प्रजिअ	९८५१२७७७७७
		भीमबहादुर बस्नेत	स.प्र.	९८५१२४३०८४
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय ०११– ६२०३५१	कृष्ण गोपाल तामाङ	प्रमुख	९८५१०८७४९०
		बालकुमारी सापकोटा	उपप्रमुख	९८५१२०६२६४
३	श्रीगोरख बक्स गण (नेपाली सेना)	शुशिल महत	प्रमुख सेनानी	०११-६२००९७ ०११-६२००९४
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	मुकुन्द मरासिनी	प्रहरी उपरिक्षक	०११–६२०१०४ ९८५१२५५५५५
५	सशस्त्र प्रहरी बल	नारायण श्रेष्ठ	स.प्र.उ.	९८५१२७२११२
६	नेपालरेडक्रससोसाइटी	राजेन्दमान ताल्चाभँडेल	सभापति	०११–६२०११३४
७	नेपाल पत्रकार महासंघ	महेश श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५१०५८७६७

- सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समूह/संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति लगायत सबैलाई गरिएको उद्धार र वितरण गरिएका सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- अवस्था हेरी (आवश्यकतामा आधारित रहेर) IRA,MIRA, Details HHs Surveyटीम खटाउने ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेस गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा व्यवस्थापन (CC&CM)को अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन गर्ने (फाराम सहितको) संयन्त्र
- पहिलो हप्तामा हरेक दिन र प्रकोप भएको २४ घण्टाभित्र समाचार संचार माध्यममा पठाउने ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा स्वीकार गर्न सकिने सामग्री-दाता/सहयोग उपलब्ध गराउने (निकायबाट प्रत्यक्ष वितरण होइन) ।
- क्षेत्रीय विपद् उद्धार समितिलाई सक्रिय पार्ने (अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन) ।

Ifqut ;b:ox? -Cluster Members)sf ;'rL, Ifdtf tyf ;'ftsf gSzfsg

क.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,		गाडी २	कर्मचारी परिचालन	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	९८५१२७७७७७
२	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र			कर्मचारी परिचालन		
३	जिल्ला समन्वय समिति				कृष्ण गोपाल तमाङ	९८५१०८७४९०
४	श्री गोरख बक्स गण (नेपाली सेना)	छैन		खोज तथा उद्धारका लागि तालिम प्राप्त सेना परिचालन तथा आवश्यकता अनुसार राहत वितरणमा सहयोग	शुशिल महत	०११-६२००९७ ०११-६२००९४
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	छैन		तालिम प्राप्त सेना परिचालन	मुकुन्द मरासिनी	०११–६२०१०४ ९८५१२५५५५५
६	सशस्त्र प्रहरी बल	छैन		तालिम प्राप्त सेना परिचालन	नारायण श्रेष्ठ	९८५१२७२११२
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		मेगा फोन खोज तथा उद्धार सामग्री , DDRT	जिल्लाका विभिन्न ठाँउमा रहेका तालिम प्राप्त प्राथमिक उपचारक तथा खोज तथा उद्धारका जनशक्ति परिचालन	राजेन्दमान ताल्चाभँडेल	०११–६२०११३४ ९८४१३००६६३
८	नेपाल पत्रकार महासंघ	छैन	छैन	विपदको बेला वास्तविक र सही सुचना सम्प्रेषणका लागि टोली परिचालन	महेश श्रेष्ठ	९८५१०५८७६७
					ज्ञानेन्द्र तिमल्सेना	९८५११७५२७४
					दिनेश थापा	९८५१२०१०५२
९	गैर सरकारी संस्था महासंघ			समन्वय	गोविन्द प्रसाद सापकेटा	९८४१०२२६४२

६	आपत्कालीन शिक्षा	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
७	आपत्कालीन संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला तथा बालबालिका इकाई , जिल्ला समन्वय समिति

क.विषयक्षेत्र : समन्वय, खोज तथा उद्धार
नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

समन्वय :- विपद्को कुनै पनि घटना घट्नासाथ त्यसलाई तत्काल व्यवस्थापन गरी सामान्य अवस्थामा ल्याउनु पर्ने हुन्छ । त्यसको लागि सम्वद्ध निकायहरू र व्यक्तिसंग समन्वय गरी सोकार्यको प्रतिकार्य गर्नुपर्ने हुन्छ । खास गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र खोज तथा उद्धार समितिको संयोजकको हैसियतले प्रमुख जिल्ला अधिकारीले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत अन्य सरोकारवाला संघ-संस्था र व्यक्तिहरूसंग समन्वय गरी विपद्को घटना भएको मिति, स्थान र घटनाको अवस्था सम्वन्धमा जानकारी गराई प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक निर्णयहरू लिनु पर्ने हुन्छ ।
खोजी : कुनै पनि प्राकृतिक वा कृतिम प्रकोपको अवस्थामा गरिनुपर्ने पहिलो कार्य खोजी (Search) हो । बाढी, आगलागी भूकम्प जस्ता प्राकृतिक र मानव सृजित प्रकोपले मानव जीवनलाई सामान्य अवस्थाबाट असामान्य अवस्थामा पुऱ्याई दिन्छ । यस्तो असामान्य अवस्थामा घटनास्थलमा तत्काल उद्धारकर्मीहरुद्वारा उद्धार सामाग्री सहित मानव, पशु, धन बचाउँको लागी गर्ने कार्य खोजी हो ।
उद्धार : प्राकृतिक प्रकोपले तहस नहस बनाएका मानव सिर्जित भौतिक संरचना तथा खोलानालाले बगाएर संकटासन्न अवस्थामा रहेका व्यक्ति, धन सम्पती, पशु चौपायालाई खोजी गरी सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नु नै उद्धार हो । यस्तो कार्य गर्दा सधै वृद्ध, वृद्धा, गर्भवती-सुत्केरी महिला, बालबालिका, फरक क्षमता भएका, घाईते विरामीलाई प्राथमिकता दिई उद्धार गरिन्छ । उद्धार कार्यको साथसाथै प्राथमिक उपचार, उनिहरुको सुरक्षा र खाने व्यवस्था पनि संगसंगै गरिन्छ । यो कार्य पीडितहरूको पूनर्स्थापना नभएसम्म चलिरहन्छ ।

ख. क्षतिको अनुमानित अवस्था: प्रभावित हुनसक्ने परिवार तथा जनसंख्या: १०००० परिवारका ४०००० जनसंख्या जसमा २१००० महिला हुनसक्ने छन्, जसमध्ये केहि समयको लागि विस्थापित हुने जनसंख्या ६००० हुनेछ करिब १९०० वालवालिका, ५५५० किशोरकिशोरी र गर्भवती तथा दूध चुसाउने महिला २५००, १४०० जेष्ठ नागरिक, ११० फरक क्षमता भएका हुने पूर्वानुमान गरिएको छ । विपद्ले पुऱ्याउन सक्ने असरको अवस्था निम्न बमोजिम हुन सक्नेछ ।

- सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (भवन, सडक, पुल, बिद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आशिंक नष्ट,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता (अपाङ्ग) भएका मानिसहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने,
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथी चाप पर्ने,
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रचलनहरूमा चुनौती,
- आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने गरी विस्थापित परिवारको सङ्ख्या बढ्नसक्ने छ ।

ग. विषयगत उद्देश्य:

- विपद् पूर्व नै प्रभावित हुन सक्ने समुदाय र मातहतका सुरक्षा निकाय, इलाका प्रहरी चौकी, रेडक्रसका स्थानिय स्तरहरुमा खोज तथा उद्धारका आवश्यक सामाग्रीको प्रवन्ध मिलाउने,
- विपद्को कारणले जीवन जोखिममा परेका व्यक्तिहरूको क्रमश प्राथामिकतानुसार उद्धार गर्ने ।
- संकटासन्न रहेका पीडितहरूको उद्धारको क्रममा प्रभावकारी समन्वय र संयोजनको कार्यमा सक्रिय रहने ।
- विपद्को बेला हराईरहेका नागरिकहरूको बिवरण तयारी गर्दै खोजी कार्य गर्ने ।
- जीवन रक्षा, हराएका मानिस, पशुधनको खोजी तथा मृत अवस्थामा रहेकाको उचित रेकर्ड सहित व्यवस्थापन गर्ने
- विस्थापित व्यक्तिहरूको अस्थायी स्थानान्तरण तथा सुरक्षा प्रदान गर्ने ।
- घाईते विरामीहरूको प्राथमिक उपचार प्राथमिकताका आधारमा गर्ने ।
- विपद्मा परेकालाई समयमै आधारभूत आवश्यकताका राहत सामग्री वितरण गर्ने ।
- सम्पूर्ण सम्बन्धित निकायले उद्धार सामाग्री मर्मत गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र सम्बन्धीत सरोकारवालासंग समन्वय गरेर वार्षिक रुपमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने

घ.मानवीय सहयोगका मापदण्ड :

- विपद् भए लगत्तै उपरण सहित खोजी तथा उद्धार (Search & Rescue)टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।

		दिनेश थापा	सचिव	९८५१२०१०५२
८	उद्योग वाणिज्य संघ	वेद बहादुर श्रेष्ठ	सभापति	९८५१०९७१४९
९	नेपाल टेलिकम	कविराम थापा	प्रमुख	०११-६२००११ ९८५१०९३७०९
१०	जिल्लाका सबै स्थानिय निकायहरु		प्रमुख, उपप्रमुख	

$=#=@ vfB tyf s[lif sfo{qmd -Food and Agriulture Programme)

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना मकै जोन	प्रकाश पौडेल	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	०११–६२०१२५
२	जिल्लाका सबै स्थानिय निकायहरु		प्रमुख	
३	गैसस महासंघ	गोविन्द प्रसाद सापकोटा	अध्यक्ष	९८५१०९७१७४
४	उद्योग वाणिज्य संघ	वेद बहादुर श्रेष्ठ	सभापति	९८५१०९७१४९
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्दमान ताल्चाभडेल	सभापति	०११–६२०११३४
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७ ०११ ६२०३४५
७	टुकी सघ,सुनकाशी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
८	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	गोविन्द प्रसाद सापकोटा	कायकारी निर्देशक	०११-६२०३७१

$=#=# cfjf; tyf u/ vfB ;fdu|L -Shelter and Non Food Item)

क्र	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	सबै स्थानिय तहहरु		प्रमुख	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, क्षेत्र प्रमुख	राजेन्द्रमान ताल्चाभँडेल	सभापति	०११– ६२०१३४ ९८४१३००६६३
३	डिभिजन सडक कार्यालय नं. १, दोलखा	अशोक तिवारी	इन्जिनियर	९७५१०१५३८७ ०४९४२११२०
४	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	गौरी शङ्कर पाण्डे	प्रमुख	०११– ६२०११७
५	डिभिजन वन कार्यालय		प्रमुख	
६	गैसस महासंघ सिन्धुपाल्चोक	गोविन्दप्रसाद सापकोटा	अध्यक्ष	९८४१०२२६४६
७	निर्माण व्यवसायी संघ	राजेन्द्र श्रेष्ठ	सभापति	
८	उद्योग वाणिज्य संघ	वेद बहादुर श्रेष्ठ	सभापति	९८५१०९७१४९
९	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ सिन्धुपाल्चोक	रामचन्द्र बस्नेत	अध्यक्ष	९८५११९१५६०
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्दमान ताल्चाभँडेल	सभापति	०११–६२०११३४ ९८४१३००६६३
११	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७
१२	टुकी सघ,सुनकासी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२

१३	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	गोविन्दप्रसाद सापकोटा	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१
१४	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र	कृष्ण गुरुङ	कार्यक्रम संयोजक	९८४३९३९३२६
१४	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३

४.३.४खानेपानी,स्वच्छता र सरसफाइ(WASH)

क सं.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, क्षेत्र प्रमुख	**लोकबहादुर चौलागाई**	कार्यालय प्रमुख	०११– ६२०१४९
२	जिल्ला समन्वय समिति	कृष्ण गोपाल तामाङ	प्रमुख	०११– ६२०३५१ ९८५१०८७४९०
३	सबै स्थानिय निकायहरु		प्रमुख	
४	स्वास्थ्य कार्यालय	डा. पोमावती थापा	प्रमुख	९८४१७०८४५२
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्वाभँडेल	सभापति	०११– ६२०११३४ ९८४३००६६३
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७ ०११– ६२०३४५
७	गैसस महासंघ सिन्धुपाल्चोक	गोविन्दप्रसाद सापकोटा	अध्यक्ष	९८४१०२२६४६
८	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र	कृष्ण गुरुङ	कार्यक्रम संयोजक	९८४३९३९३२६
९	टुकी सघ,सुनकासी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
१०	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३

$=#=% :jf:Yo / kf]if0f -Health and Nutrition)

क सं.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, क्षेत्र प्रमुख	डा. पोमावती थापा	प्रमुख	०११– ६२००९५
२	जिल्ला अस्पताल	डा. पोमावती थापा	प्रमुख	०११– ६२००९२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्वाभँडेल	सभापति	०११– ६२०११३४ ९८४१३००६६३
४	जिल्ला आयुर्वेदिक कार्यालय		प्रमुख	०११– ६२०१४३
५	सबै स्थानिय निकायहरु गापा नपा		प्रमुख, उपप्रमुख	
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७ ०११– ६२०३४५
७	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३
	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र	कृष्ण गुरुङ	कार्यक्रम संयोजक	९८४३९३९३२६
१०	टुकी सघ,सुनकासी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२० ७
	स्थानिय स्वास्थ्य इकाइहरु			
	आँखा अस्पतालहरु			
	एम्बुलेन्स सेवा समितिहरु			
१४	गैसस महासंघ			

$=#=^ cfktsflng ;dodf lzIff -Education in Emergency)

क सं.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	गौरी शङ्कर पाण्डे	प्रमुख	०११- ६२०१११७
२	जिल्ला समन्वय समिति	कृष्ण गोपाल तामाङ	प्रमुख	०११ -६२०३५१
३	सबै स्थानिय तहहरु		प्रमुख, उपप्रमुख	
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्वाभडेल	सभापती	९८५१२०२४२५
४	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७ ०११- ६२०३४५
५	महिला आत्मनिर्भर केन्द्र	कृष्ण गुरुङ	कार्यक्रम प्रमुख	९८४३९३९३२६
६	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च	गोविन्दप्रसाद सापकोटा	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१
७	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३
८	टुकी संघ सुनकोशी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२

$=#=& cfktsfling ;/If0f -Emergency Protection)

क सं.	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन नं.
१	जिल्लासमन्वय समितिको कार्यालय ०११– ६२०३५१	कृष्ण गोपाल तामाङ	प्रमुख	९८५१०८७४९०
		बालकुमारी सापकोटा	उपप्रमुख	९८५१२०६२६४
२	नेपाल पत्रकार महासंघ	महेश श्रेष्ठ	अध्यक्ष	९८५१०५८७६७
३	जिल्लाका सबै स्थानिय तह		प्रमुख	
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	मुकुन्द मरासिनी	प्र.उ.	०११- ६२०१०४, ९८५१२५५५५५५
५	शक्ति समूह	चरीमाया तामाङ		
६	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार	नानीमैया थापा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३
७	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र	कृष्ण गुरुङ	कार्यक्रम संयोजक	९८४३९३९३२६
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राजेन्द्रमान ताल्वाभँडेल	सभापति	०११-६२०१३४ ,९८४१३००६६३
९	जनहित ग्रामिण सेवा समिति	राजेन्द्र शर्मा	कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७ ०११- ६२०३४५
१०	टुकी संघ सुनकोशी	ज्ञानेन्द्र पौडेल	कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु

क.सं.	**कार्यक्षेत्र** Cluster	**प्रमुख जिम्मेवार निकाय** Cluster Leading Agency
१	समन्वय, खोजी तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२	खाद्य तथा कृषि	स्थानीय तहमा रहेको कृषि विकास इकाई, प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना मकै जोन
३	आपत्कालीन आश्रय गैरखाद्य सामग्री	सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानिय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४	खानेपानी स्वास्थ्य सरसफाइ	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
५	आपत्कालीन स्वास्थ्य पोषण	स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा इकाई (शहरी स्वास्थ्य केन्द्र)

ljifout Ifq;sf ;b:ox?sf -Cluster Lead and Member) rL, Ifdtf tyf >ft cfsng

क.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, क्षेत्र प्रमुख				राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	०११– ६२०१४९
२	जिल्ला समन्वय समिति				कृष्ण गोपाल तामाङ	०११– ६२०३५१ ९८५१०८७४९०
३	सबै स्थानिय तह					
४	स्वास्थ्य कार्यालय				डा. पोमावती थापा	९८४१७०८४५२
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				राजेन्द्रमान ताल्चाभँडेल	०११– ६२०१३४ ९८४३००६६३
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				राजेन्द्र शर्मा	९८५११७९७३७
७	गैसस महासंघ सिन्धुपाल्चोक				गोविन्दप्रसाद सापकोटा	९८४१०२२६४६
८	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र				कृष्ण गुरुङ	९८४३९३९३२६
९	टुकी सघ,सुनकासी				ज्ञानेन्द्र पौडेल	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
९	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार				नानीमैया थापा	९८५११७७०१३

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (प्रकोपभन्दा पहिले)

क.स	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरुकाबीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि.	मंसिर, फागुन र जेठ
२	प्रभाबित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आकलन तथा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि योजना निर्माण	खापा तथा सरसफाई डि./गै.स.स र रेडक्रस	बैशाखसम्म
३	सुरक्षित खानेपानी सुचारु गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री तथा जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	खापा तथा सरसफाई डि.	बैशाख
४	जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने।	खापा तथा सरसफाई डि.	चैत्र
५	विपद् जानसक्ने सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्यांक लिई त्यस क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने खानेपानी समस्याको आंकलन गर्ने	खापा तथा सरसफाई डि. सबै सरोकारवाला	फागुन
६	आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने खानेपानी योजनाहरु र प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम मौज्दात विभिन्न निकायहरुसंग उपलब्ध मौज्दात विवरण लिने	खापा तथा सरसफाई डि. तथा सबै सरोकारवाला	असार
७	• अपुग सामग्रीको पहिचान गर्ने • पुस्तिका, पोस्टर, सूचना तथा संचार सम्बन्धी सामग्रीहरु पूर्वतयारी अवस्थामा राख्ने।	खापा तथा सरसफाई डि. सबै सरोकारवाला	असार

विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
• क्षेत्रगत सदस्यहरुको आकस्मिक बैठक संचालन। • विपद् अवस्थाको विश्लेषण। • प्रतिकार्यको तयारी गर्ने। • सूचना डेस्क स्थापना।	खापा तथा सरसफाई डि.	पहिलो दिन
• स्थलगत वस्तुस्थितिको जानकारी लिनको लागि अन्य क्षेत्रसँग र सम्बन्धित क्षेत्रमा सम्पर्क गरी जानकारी लिने।	खापा तथा सरसफाई डि. र सरोकारवालाहरु	दोस्रो दिन
• क्षेत्रगत सदस्यहरुबीच विपद् विश्लेषण गरी क्षतिको लेखाजोखा गर्नको लागि एक टोली विपद् स्थलमा खटाउने।	खापा तथा सरसफाई डि. जिसस	पहिलो हप्ता

• अपुग सामग्री (gaps)को पहिचान गर्ने		

नोट- प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्व तयारीमा निम्न कुरामा बिशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ।सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको संचारको च्यानल मार्फत प्रभावकारी समन्वय गर्ने। समयमै सुरक्षा निकायहरुलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिइ खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने।प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु प्रयोगमा ल्याउने। बिपद् पर्नु अगावै बर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने। जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको बिस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतहहरु, सुरक्षा निकायहरु, संचार माध्यमहरु जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरुको अहम भूमिका रहन्छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरुको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरुको पहिचान गर्ने। जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसंगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरु र सम्पर्क ठेगानाहरुको पहिचान गर्ने। नदी र बर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरुको पहिचान र आवश्यकता अनुसार बर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरुको स्थापना गर्ने। पूर्व सूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरुमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने।

खोजी तथा उद्धारक्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाः (आपत्कालीन परिस्थिति) को अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के?)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले ?)	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
क. जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सकृय पार्ने। जिल्ला बिपद् व्यवस्थापन समितिको तत्काल बैठक बस्ने। ख.जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य विपद् (भुकम्प वा बाढी वा अन्य) शुरू भएपछि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster)का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक बसी क्षेत्रगत निकायहरुलाई सक्रिय बनाउने	क.जिल्ला प्रशासन कार्यालय ख.जिल्ला प्रशासन ग. स्थानीय तह	पहिलो दिन
ग. परिस्थिति सम्बन्धी पहिलो प्रतिवेदन तयार पार्ने:	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिविव्यस	२४ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन
बिपद्को समयमा नियमितजिविव्यस बैठक बस्ने	जिविव्यस	आवश्यकता अनुसार हरेक दिन
घ.प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने। • प्रभावित स्थान, स्थानीय तह/क्षेत्रसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने • जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	७२ घण्टाभित्र
ङ. प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग • तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने। • विपद्पछि लगत्तै उपकरणसहित खोजी तथा उद्धारटोली खटाउने। • सुरक्षाकर्मीहरूद्वारा सहयोगमा संलग्न व्यक्तिहहरूको सुरक्षा। • घाइतेहरुलाई प्राथमिक उपचार प्रदान।	• जिविव्यस • नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, स्थानीय तह • नेरेसोको प्राथमिक उपचार टोली	प्रारम्भिक सूचना ६ घण्टाभित्र, प्रारम्भिक लेखाजोखा २४ घण्टाभित्र
च. स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना निर्माण/समीक्षा गर्ने • मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि टोली खटाउने।	जिविव्यस	दोश्रो दिनबाट निरन्तर
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
क्षेत्रगत (Cluster)समन्वय बैठक क. जिविव्यस बैठक, क्षेत्रगत बैठक	जिविव्यस	हप्तामा एकपल्ट
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने।	जिविव्यस	हप्तामा एकपल्ट
मानवीय सहयोगका लागि समन्वय तथा क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिने।	जिविव्यस	पहिलो हप्ता
मानवीय सहयोगको अनुगमन	जिविव्यस	हप्तामा एकपल्ट

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	बिपद् व्यवस्थापन कोष	
२	पिक	
३	साबेल	
४	डलान फोर्ने मेसिन	
५	ड्रिल गर्ने मेसिन (ठुलो)	
६	तार काट्ने कटर	
७	हेलमेट	
८	बुट	
९	HEAD Light	
१०	कोबार	
११	मेगा फोन	
१२	च्यापलिङ डोरी	
१३	हार्नेस	
१४	क्यारा भेना	
१५	फिगर अफ एट	
१६	झुमर	
१७	हयाक्सो	
१८	हयाम्बर	
१९	घन	

क्षेत्र(Cluster) : खाद्य तथा कृषि

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) स्थानीय तहमा भएका कृषि विकास ईकाइहरु

विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्दो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्नसम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।
- कृषि बालिमा व्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालिनालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategy)मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा हुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival strategies)का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रुपमा पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।
- पारिवारिक स्रोतहहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गने अवसर प्रदान गर्ने

मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :

- प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्युनतम २३५० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	विपद् व्यवस्थापन कोष	
२	गैह्र खाद्य सामाग्री	
३	बाँस	
४	तालिम प्राप्त जनशक्ति	
५	व्यक्तिगत सुरक्षाका सामाग्रीहरु	
६	विपदमा प्रयोग हुने औजारहरु	
७	सेल्टर किट	
८	खुल्ला चौरको पहिचान	
९	बहु उपयोगी चक्कु	
१०	टेन्ट	

क्षेत्र(Cluster) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाई
नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय

विपद्सम्बन्धी परिस्थिति :विपद्का सम्भावित मानवीय असर

- भूकम्प, बाढी, पहिरो तथा आगलागी र मानविय क्रियाकलापका कारणबाट विभिन्न क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध, स्वच्छ खानेपानीको अभावका कारण तथा सरसफाई र स्वच्छता अभावका कारण खानेपानीमा मिसावट भई दुषित हुनेछन् ।
- दिशा तथा पिसाब जन्य फोहरका कारण र ठोस तथा तरल फोहर व्यवस्थापनको अभावका कारण वातावरण प्रदुषित सक्दछन् ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा झाडापखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ
- प्रभावितहरु समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको न्यूनिकरण तथा नियन्त्रण गर्ने

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी स्थायी तथा अस्थायी आवास र शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वच्छता तथा सरसफाइ सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

मानवीय सहयोगका न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्युनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।

- शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।
- शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडकसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामाग्रीहरु (kits) वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चलन गर्ने ।

९	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ सिन्धुपाल्चोक				रामचन्द्र बस्नेत	९८५११९१५६०
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				राजेन्दमान तताल्चाभँ डेल	०११–६२०११३४ ९८४१३००६६३
११	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				राजेन्द्र शर्मा	९८५११७९७३७
१२	टुकी सघ,सुनकासी				ज्ञानेन्द्र पौडेल	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
१३	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च				गोविन्दप्रसाद सापकोटा	०११-६२०३७१
१४	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र				कृष्ण गुरुङ	९८४३९३९३२६
१४	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार				नानीमैंया थापा	९८५११७७०१३

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

क्र.स.	पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि के	जिम्मेवार निकाय को	कहिले समय अवधि
१	क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने	सहरी विकास र रेडक्रस	फागुन, चैत्र
२	क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरुमाफ राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	क्लष्टर बैठकबाट	फागुन
३	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन आश्रय, बसोवास तथा गैर–खाद्य सामाग्री क्षेत्रमा गरिने सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सहरी विकास र रेडक्रसले अन्य निकायको सहयोग लिएर	जहिलेसुकै
४	स्रोत संकलन तथा संघ-संस्थाबाट हुने सहयोग (आर्थिक तथा अन्य) को योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सहरी विकास र रेडक्रस	जेठसम्म

आपत्कालीन आश्रय, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाःआपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोगसम्बन्धी गतिविधि: तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
विपद् प्रवाहको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकवाट संकलन गर्ने	जिविव्यस, नेरेसोका ईकाइहरु	पहिलो दिन
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक वैठक गर्ने	जिविव्यस	पहिलो दिन
विपद् प्रतिकार्य समूहलाई संचार गर्ने	नेरेसो, शहरी बिकास तथा भवन	पहिलो दिन
विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने	नेरेसो र श.बि.त.भ.नि.डि.का	दोस्रो दिन
द्रुत लेखा जोखा सम्वन्धी अभिमुखिकरण गर्ने	जिविव्यस, नेरेसो	पहिलो दिन
द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन र प्रारम्भिक सूचना संकलन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	पहिलो हप्ता
प्रभावित स्थलको सूचना विश्लेषण र सहायता परिचालन गर्ने	जिविव्यस	पहिलो हप्ता
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, त्रिपाल तथा भाँडाबर्तनको व्यवस्थापन गर्ने ।	भवन डिभिजन तथा नेपाल रेडक्रस	पहिलो हप्ता
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामाग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने ।	शहरी विकास तथा भबन डिभिजन नेरेसो, स्थानीय तह	पहिलो हप्ता
कम खर्चमा बनाउन सकिने नमुना घर निर्माण गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य निरन्तरता	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन	पहिलो महिना
गैरखाद्य सामाग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	जिविव्यस, नेरेसो	पहिलो महिना
जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरु एवं क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस/जिविव्यस	दोस्रो महिना
सुरक्षित स्थान पहिचान, बैकल्पिक बस्ती विकासका लागि प्राबिधिक अध्ययन	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन	तेस्रो महिना

- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरु पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तै साना केटाकेटी, एच्आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यन्नको व्यवस्था ।

मापदण्ड बमोजिमको किट - सिफारिस
चामल –प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम, दाल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम
वनस्पति तेल – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि., नुन – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीयतहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनुपर्दछ तर पनि सुरुमा घरायसीस्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्को आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ ।

क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members) **को सूची, क्षमता तथा स्रोतको नक्शांकन**

क्र.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना मकै जोन				वेदप्रसाद चौलागाइ	०११–६२०१२५ ९८५१२००१२५
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय ०११– ६२०३५१				कृष्ण गोपाल तामाङ	९८५१०८७४९०
					बालकुमारी सापकोटा	९८५१२०६२६४
३	जिल्लाका सबै स्थानिय तह					
४	गैसस महासंघ				गोविन्द प्रसाद सापकोटा	९८५१०९७१७४
५	उद्योग वाणिज्य संघ				वेद बहादुर श्रेष्ठ	९८५१०९७१४९
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				राजेन्दमान ताल्चाभँडेल	०११–६२०११३४ ९८४१३००६६३
७	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				राजेन्द्र शर्मा	९८५११७९७३७
८	टुकी सघ,सुनकासी				ज्ञानेन्द्र पौडेल	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
९	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षणमञ्च				गोविन्द प्रसाद सापकोटा	०११-६२०३७१

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालिन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय(को)	समय अवधि(कहिले)
विपद्को अवस्थामा खाद्य सहयोगका लागि योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तहको कृषि शाखा	फागुन तथा असार
आवश्यकता लेखाजोखा अध्ययनका लागि खाका तयार गर्ने	स्थानीय तहको कृषि शाखा	असारसम्म
स्थानीय तहस्थित बिपद् प्रभावित हुने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खाद्यान्न सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तहको कृषि शाखा	असारसम्म
प्रभावितको माग संकलनका लागि छलफल	स्थानीय तहको कृषि शाखा	कार्तिक
खाद्यान्न सहायताको लेखाजोखा तथा प्रतिवेदनको खाका प्रस्तुत गर्ने	स्थानीय तहको कृषि शाखा	बैशाख
विभिन्न तरकारी तथा खाद्यान्न बालिका किटहरु वितरण गर्ने	स्थानीय तहको कृषि शाखा	असोज कार्तिक
साना सिंचाई योजनाहरु सहयोग गर्ने	स्थानीय तहको कृषि शाखा	जेठ असार
क्षमता अभिबृदि तथा भण्डारण तालिम	स्थानीय तहको कृषि शाखा	जेठ

कृषि तथा खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाःआपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
• तत्काल क्लष्टर सूचना संकलनतथा सहयोग डेस्क स्थापना । • सदस्यहरुकाबीच समन्वय बैठक गर्ने । • क्षतिको सूचना संकलन गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि शाखा	पहिलो दिन
• तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गर्ने । • पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न जि.प.सेवा कार्यालयले प्राविधिक टोली र जनशक्ति परिचालन गर्ने • सहयोगको खाद्य सामाग्री संकलन र बितरणको जिम्मेबारी बाँडफाड गर्ने ।	स्थानीय तहको कृषि शाखा स्थानीय उबासंघहरु	दोस्रो दिन
• प्रभावितहरुको लेखाजोखा राख्ने (परिचयपत्र वितरण गर्ने) । • खाद्य सामाग्री वितरण । • एकद्वार पद्धतिको विकास गर्ने । • खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र पायक पर्ने ईलाकामा राख्ने । • गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने ।	स्थानीय तह, जिविव्यस, स्थानीय रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरु स्थानीय उबासंघहरु	पहिलो हप्ता
• स्थलगत छलफल तथा अवस्थाको समिक्षा • छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको लागि विउविजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	पहिलो महिना
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि–तत्कालका लागि (३०-९० दिनसम्म)		
• जिविकोपार्जनमुखी क्रियाकलाप संचालन । • राहतको विउ वितरण, तालिम । • पुन: अघिल्लो महिनाका कृयाकलापको अनुगमनलाई निरन्तरता ।	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	दोस्रो र तेस्रो महिना
• सम्बन्धित समुदायसँग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । • आपत्कालीन कोष स्थापनाको लागि स्थानीय तहसंग अनुरोध गरी पहल गर्ने	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	सो भन्दा बढी

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	विपद् व्यवस्थापन कोष	
२	गैह्र खाद्य सामाग्री	
३	बाँस	
४	तालिम प्राप्त जनशक्ति	
५	व्यक्तिगत सुरक्षाका सामाग्री हरु	
६	खुकुरी	
७	सेल्टर किट	
८	खुल्ला चौरको पहिचान	
९	बहु उपयोगी चक्कु	
१०	टेन्ट	

क्षेत्र *(Cluster)* : आपत्कालीन आवास तथा गैरखाद्य :

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) शहरी बिकास तथा भबन डिभिजन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- बिपद्का बेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवनमा कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ ।
- बाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरुले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परीवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आफैं व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपत्का कारणले घरवारविहीन बनेका मानिसहहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- बिपत् प्रभावितहरुको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौसमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुने ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४x५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरूष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छ: एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा SPHERE को मापदण्डअनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनुपर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना ।

क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members)को सूची, क्षमता तथा श्रोत आकलन :

क्र.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, क्षेत्र प्रमुख				राजेन्द्रमान ताल्चाभँडेल	०११– ६२०१३४ ९८४१३००६६३
२	डिभिजन सडक कार्यालय नं. १, दोलखा				अशोक तिवारी	९७५१०१५३८७ ०४९४२११२०
३	सबै स्थानिय तह					
४	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई			विपदको बेला बालबालिकालाई मनोसामाजिक परामर्शका लागि परामर्शदाता		०११– ६२०११७
५	डिभिजन वन कार्यालय					
६	गैसस महासंघ सिन्धुपाल्चोक				गोविन्दप्रसाद सापकोटा	९८४१०२२६४६
७	निर्माण व्यवसायी संघ				राजेन्द्र श्रेष्ठ	
८	उद्योग वाणिज्य संघ				वेद बहादुर श्रेष्ठ	९८५१०९७१४९

क.प्रस्तावना तयार पार्ने । ख.दातृ निकायहरुसंग प्रस्तावना सहित श्रोतको माग गर्ने ।	जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ, क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ हप्ता
परिस्थितिसम्बन्धी अद्यावधिक प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ	हप्तामा एक पटक
मनवीय सहायताका साथै क्षतिग्रस्त शैक्षिक संस्थाको पुनर्निर्माण गर्ने	जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ तथा सहयोगी निकाय	दोश्रो तेस्रो महिनामा
मानवीय शैक्षिक सहयोगको निरन्तरताका साथै नियमित अनुगमन		निरन्तर जारी
स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा, श्रोत केन्द्रसँगको समन्वय	जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ	निरन्तर

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	आकषमिक कोष	
२	TLCनिमार्ण सामाग्रीहरु	
३	व्यक्तिगत सुरक्षाका सामाग्री	
४	सेल्टरकिट	
५	आकष्मिक अवस्थामा अध्यापन गरीने पुस्तकहरु	
६	पुस्तकालय	
७	तालिम प्राप्त जनशक्तिहरु	
८	रमाइलो तथा ज्ञानवर्द्धक खालका किताबहरु	

विषयगत क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन संरक्षण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): महिला तथा बालबालिका कार्यालय/स्थानीय तहका ईकाइहरु

विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैंगिक हिंसा) :

- घाइते, मृत्यु तथा विछोडिएका र अनाथहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरुको आन्तरिक विस्थापन ।
- विद्यालय बन्द, शैक्षिक अवसरहरूमा अवरोध ।
- दुरुपयोग र शोषण ।
- सम्भावित मानसिक आघात (trauma)तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसा(Gender-based violence-GBV), भेदभाव र यौन शोषणको बढ्दो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (coping mechanism)मा अवरोध ।
- मानव बेचविखनको जोखिम ।
- अपाङ्ग, बृद्ध तथा एकल महिलाहरुको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमि ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरूका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

समष्टिगत उद्देश्य :

महिला तथा बालबालिका लगायत जोखिम्मा रहेका समुहहरूले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरूमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरूमा जोखिम्मा रहेका समुहहरूका लागि मानव अधिकारसम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिम्मा रहेका समुहहरूको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।

• प्रविधिक टोलीद्वारा संकलित विवरणको आधारमा प्रदूषित खा.पा. तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन अर्को टोली परिचालन	खापा तथा सरसफाई डि. स्थानीय तह	दोस्रो हप्ता
• सुरक्षित, स्वच्छ खा.पा. तथा सरसफाई कायम गर्नको लागि उपयुक्त, गुणस्तर परिमाणमा पानीमा प्रभावित परिवारमा पहुँच पुर्‍याउनको लागि पानीको वितरण तथा अस्थायी शौचालय निर्माण गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	खापा तथा सरसफाई डि. स्थानीय तह	पहिलो महिना
• सुरक्षित शौचालय निर्माण, प्रभावित क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमको अनुगमन, स्थायी खा.पा.योजना संचालनका लागि पाईप आदि सामग्री व्यवस्था गर्न सरोकारवाला निकाय र तालुक निकायमा समन्वय गर्ने ।	जि.स.स.स्थानीय तह, खापा तथा सरसफाई डि.	दोस्रो महिना
• सहयोगको अनुगमन तथा पृष्ठपोषणका लागि टोली खटाउने, समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने । • सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायलाई प्रगति प्रतिवेदन पठाउने । • जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।	स्थानीय तह खापा तथा सरसफाई डि.	तेस्रो महिना

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	विपद् व्यवस्थापन कोष	
२	अस्थायी शौचालय निमाणका सामाग्रीहरु	
३	व्यक्तिगत सरसफाइका सामाग्रीहरु	
४	आपतकालिन अवस्थामा शौचालय निमार्ण सामाग्री	
५	पिउस	
६	व्यत्तिगत सुरक्षाका सामाग्रीहरु	

विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा ईकाइहरु

विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, झाडापखला, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास -प्रश्वाससम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफ्लाइटिस, जन्डिस, र इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरूको संक्रमणमा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरुको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरू नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाइ ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजनन् स्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरु स्वास्थ्य जाँचदेखि बन्चित ।
- नियमित सेवाहरु (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरु) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाइ ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, झाडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा बृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

जुनसुकै विपद्को अवस्था परे तापनि मानव जीवन रक्षा तथा स्वास्थ्य सुरक्षा तथा खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू परिपूर्तिको सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- झाडापखाला, हैजा, तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त निवयन्त्रण तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) **गरी** स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) **को** विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुऱ्याउने
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल तथा स्थानिय स्वास्थ्य संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरु (सुरक्षित प्रसुति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP) **को** सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिबृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्य (Supplementary Feeding Programme (SFP) **मा** पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भिर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न अस्पताल /जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition- SAM) **को** उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health Surveil lance) शुरु गरिनेछ
- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बिमारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) **मा** पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) **मा** पुग्नका निमित्त विरामीहरुका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP) **को** सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिबृद्धि गरिनेछ ।

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको (Cluster Lead and Member) सूची, क्षमता तथा स्रोत आकलन

क.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	स्वास्थ्य कार्यालय, क्षेत्र प्रमुख				प्रमुख	०११– ६२००९५
२	जिल्ला अस्पताल				प्रमुख	०११– ६२००९२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				सभापति	०११– ६२०११३४ ९८४१३००६६३
४	जिल्ला आयुर्वेदिक कार्यालय				प्रमुख	०११– ६२०१४३
५	सबै स्थानिय तह				प्रमुख	
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				कार्यकारी निर्देशक	९८५११७९७३७
७	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार				कार्यकारी निर्देशक	९८५११७७०१३
८	महिला आत्मनिर्भरता केन्द्र				कार्यक्रम संयोजक	९८४३९३९३२६
९	टुकी सघ,सुनकासी				कार्यकारी निर्देशक	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२
१०	एम्बुलेन्स संचालन समिति					
११	स्वास्थ्य क्षेत्रका गैसस					

७	विगतमा प्रभावित विद्यालयको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.ब्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने, शिक्षकहरुलाई प्राथमिक उपचार तालिम	शिक्षा विकास समन्वय ईकाई स्थानीय तह रनेरेसो	माघ फागुन महिनामा
८	वैकल्पिक विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामाग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने	स्थानीय तह, शिबिसई र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
९	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	स्थानीय तह, जिशिबिसई र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
१०	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि IEC सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह, जिशिबिसई र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
११	स्थानीय संचार माध्यम मार्फत जनचेतनाका गतिबिधि संचालन गर्ने	स्थानीय तह, जिशिबिसई र सहयोगी निकायहरु	निरन्तर

विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलनका लागि क्लष्टर समन्वय बैठक • आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको आपत्कालीन जोहो । • सूचना केन्द्रको स्थापना । • तत्काल शैक्षिक क्षतिको सूचना संकलन गर्ने । • तत्कालको लागि शिविरमा सुरक्षित स्थानको स्थापना गर्ने • तत्काल गाविस तथा क्षेत्रमा भएका सूचना केन्दहरुसंग सम्पर्क स्थापना गरी जानकारी संकलन गर्ने ।	जिशिविस इकाई कार्यालय,सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	पहिलो दिनमै
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रभावित विद्यालय तथा विद्यार्थीको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित विद्यालय सेवा क्षेत्रबाट उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा रोकिएको शैक्षिक सेवा अस्थाई रुपमा सुचारु गराउन जिम्मेवारी तोक्ने ।	जिशिविसमन्वय इकाई कार्यालय, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	दोश्रो र तेस्रो दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) समीक्षा गर्ने	जिल्ला शिक्षा बिकास समन्वय ईकाई	७ दिनभित्र
विपद्बाट बढी जोखिममा रहेका समुहहरू क.अपांग बालबालिकाको पहिचान । ख.परिवारबाट बिछोडिएका । ग.आमाबाबु गुमाएका । घ.मनोसामाजिक आघातमा परेका बालबालिकालाई मानवीय सहायताका लागि श्रोत खोजेर सम्झौता गर्ने । ङ.शिबिरभित्रै बाल सिकाइ कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास ईकाई	पहिलो हप्ता देखि महिनाभर पहिलो महिनाभित्र
क्षेत्रगत (Cluster) समन्वय बैठक: सूचना तथा जानकारीको आदानप्रदान, अवस्था विश्लेषण, कार्यक्रमको पूर्वतयारी तथा साझा सहमति, श्रोतको खोजी तथा व्यवस्थापन	जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ	हप्तामा एक पटक
आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ३०-९० दिनसम्म		
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण	स्थानीय तह	

- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members)सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परापर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- संभव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्तत : पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्युनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउं तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुन: खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुन: एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएकोछ छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमश : तिनलाई नियमित पार्दै लगिने
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरुमा भएको पुराना किताब संकलन गरीसुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरु दिइने ।

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको (Cluster Lead and Membe सूची, क्षमता र स्रोतको आकलन

क.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मनविय		
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई				गौरी शङ्कर पाण्डे	०११- ६२०१११७
२	जिल्ला समन्वय समिति				कृष्ण गोपाल तामाङ	०११ -६२०३५१
३	सवै स्थानीय तह					
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				राजेन्द्रमान ताल्चाभडेल	९८५१२०२४२५
५	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				राजेन्द्र शर्मा	९८५११७९७३७
६	महिला आत्मनिर्भर केन्द्र				कृष्ण गुरुङ	९८४३९३९३२६
७	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च				गोविन्दप्रसाद सापकोटा	०११-६२०३७१
८	ग्रामिण महिला सिर्जनशिल परिवार				नानीमैया थापा	९८५११७७०१३
९	टुकी संघ सुनकोशी				ज्ञानेन्द्र पौडेल	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी : (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्रस	क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	कहिले गर्ने
१	स्थानीय तहमा क्लष्टर बैठक बसी जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	मंसिर
२	आपत्कालीन आश्रय पहिचान तथा व्यवस्थापन बैठक	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	पुस
३	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन अन्तरक्रिया	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	माघ
४	समन्वय, सहकार्य बैठक छलफल	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
५	विपद् सहायता सामाग्री व्यवस्थापन	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	बैशाख
६	विद्यालयहरुको आकस्मिक योजना बनाउने	शि.विकास समन्वय ईकाइ, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	जेठसम्म

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (बिपद्भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : • जिल्लाका क्षेत्रगत (Cluster)साझेदारहरूका बीचमा सम्झौता गर्ने • समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि बैठक गर्ने । • पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरूको पहिचान । • लागू गर्न सकिने साझेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा ईकाइ,DPHO	जेष्ठ मसान्त
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी तथा पहिरो जानसक्ने गापा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा ईकाइ,DPHO	जेष्ठ मसान्त
क्षमता विकास : महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्को बेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा ईकाइ	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामाग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामाग्रीको न्युनतम मौजदात । • विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । • अपुग सामाग्री (Gaps)को पहिचान गर्ने । • पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा ईकाइ,DPHO	जेष्ठ मसान्त
• पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा ईकाइ,DPHO	३ महिनामा एक पटक

आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
• जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि बिपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने • जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC)मा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । • DDRT/CBERT लाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगि सेवा उपलब्ध गराउने ।	DPHO, नेरेसो बिषयगत सदस्यहरु	बिपद् शुरू भएपछि २४ घण्टाभित्र पहिलो सात दिनसम्म एकदिन बिराएर दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
• परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : • पहिलो प्रतिवेदन । • अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । • २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबा स्वास्थ्य सूचना प्रशारण गर्ने । • जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	DPHO/ बिषयगत सदस्यहरु	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्तादेखि एक दिन बिराएर
• प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखा (Base Line) का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : • IRA गर्ने । • प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने • जिल्लामा उपलब्ध उद्दार सेवा/क्षमता/उद्दार सामग्रीको समीक्षा गर्ने ।	DPHO,नेरेसो,बिषयगत सदस्यहरु	पहिलो दिनदेखि नै लगातार रुपमा (७२ घण्टाभित्र) नियमित रुपमा
• तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने । • उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster)लाई सल्लाह दिने ।	DPHO/ नेरेसो, बिषयगत सदस्यहरु	३-४ दिनभित्र एक हप्ताभित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्नेबारे ठाउँको पहिचान

• प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने । • प्रभावित स्थानमा अस्थाइ स्वास्थ्य शिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने । • Minimum Initial Service Packag (MISP) nf0{ कार्यान्वयनमा ल्याउने । • आपत्कालीन प्रजनन् सामग्री वितरण (Emergency RH kit) • मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychocial First Aid-PFA)सेवा प्रदान गर्ने । • सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने । • प्रसुति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unit स्थापना गरि सेवा सञ्चालन गर्ने । • स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।		र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शुन्य) घण्टादेखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ । निरन्तर
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।	DPHO	७ दिनभित्र
मानवीय सहयोगका लागि (यदि छन् भने) प्रयोगमा ल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्झौताहरूलाई सक्रीय पार्ने ।		७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।		एक हप्ता – निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
क्षेत्रगत समन्वय बैठक(**स्वास्थ्य तथा पोषण**)	DPHO, विषयगत सदस्यहरु	हप्तामा एक पटक
आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)	DPHO, विषयगत सदस्यहरु	१५-४५ दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)	DPHO, विषयगत सदस्यहरु	३-४ हप्ता
अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोगसम्बन्धी गतिविधिहरू		२-३ हप्ताभित्र
परिस्थितिसम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने		हप्तामा एक पटक
मानवीय सहयोगको अनुगमन		निरन्तर जारी
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि		
अनुगमन	जिस्वाका, स्थानीय स्वास्थ्य ईकाइहरु	३ महिनादेखि १ वर्षसम्म

विपद् प्रभावित जनसंख्याको प्रजनन् स्वास्थ्य आवश्यकता अनुमानका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड(Standard Population)

विपद्प्रभावित समुदायको प्रजनन् स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक औषधी,सामग्री र स्वास्थ्यकर्मीहरु देहायको मापदण्डका आधारमा अनुमान गर्न सकिन्छ ।अन्तर निकायप्रजनन् स्वास्थ्य सामग्रीहरु पनि सोही आधारमा तयार गरिएका छन् ।

जनसंख्याको समूह	जनसंख्याको आधार (प्रतिशतमा)
वयस्क पुरुषहरु	२०%
प्रजनन् उमेर समूहका महिलाहरु (१५ देखि ४९ वर्ष)	२५%
कोरा जन्म दर	४%
जटिल गर्भपतन र गर्भावस्था	२०%
योनी च्यातिने र बच्चा जन्मदा टाँका लगाउन जरुरी	१५%
बच्चा जन्मँदा गरिने शल्यक्रिया (सिजरिङ अप्रेशन)	५%
बलात्कृत हुनसक्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	२%
परिवार नियोजनकासाधन प्रयोग गर्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	१५%
➢ पिल्स (खाने चक्की)	३०%
➢ सुई	६५%
➢ आइ.यु.सि.डी.	५%

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिमाण
१	आकस्मिक कोष	
२	आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग हुने औषधि हरु	
३	स्वास्थ्य उपचारका आधारभुत सामाग्रीहरु	
४	तालिम प्राप्त जनशक्ति	
५	प्राथमिक उपचार सामाग्रीहरु	
६	लेखा जोखाका टुल्सहरु	
७	व्यक्तिगत सुरक्षाका सामाग्रीहरु	
८	यातायातका साधनहरु	
९	एम्बुलेन्स	

विषयगत क्षेत्र:- आपत्कालीन शिक्षा

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय: जिल्ला शिक्षा विकास समन्वय ईकाइ

विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको भौतिक तथा सामाग्रीगत क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू घाइते, मृत्यु तथा हताहत ।
- बिद्यार्थीहरुको विद्यालयसम्म पहुँच अवरोध ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host Schools) sf] पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिक्ने प्रक्रियामाथि प्रभाव पार्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (Cluster members)sf बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने
- आपत्कालीन पारिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिबद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies Education) Gobtd मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साझेदारी तथा अन्य साझेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) ;fu सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड :(स्फेयर मापदण्ड)

- विपद परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) ;~rfng गर्ने ।

क. सं.	सामग्रीवा गतिविधितथा कार्य	एकाइ	परिणाम	दर (रु.)	जम्मा रकमरु.
१	पूर्वतयारीतथा आपतकालीन बैठकहरू	पटक	७	२,०००/-	१४,०००/-
२	लाइफ ज्याकेट	थान	६०	८,०००/-	४,८०,०००/-
३	डुङगा, बोट (भाडामा ३ दिनका लागि १० वटा)	दिन/वटा	३०	१,०००/-	३०,०००/-
४	उद्धार डोरी(२५० मिटरका थान)	थान	४थान	५०,०००/-	२,००,०००/-
५	टुयब	थान	५०	१,०००/-	५०,०००/-
६	सर्चलाइट	थान	५	९,०००/-	४५,०००/-
७	टर्चलाइट, रेनकोट	सेट	५०	१,५००/-	७५,०००/-
८	क्याराभान हुक	थान	५०	१,२०० /-	६०,०००/-
९	र्‍याफटिङ बोट		२ थान	५,००,०००/-	१०,००,०००/-
१०	एम्बुलेन्स खर्च (५दिनका लागि २ वटाका दरले)	वटा	१०	१०,०००/-	१,००,०००/-
११	स्टेचर	थान	१०	३,०००/-	३०,०००/-
१२	अन्य सामान-बेल्चा, कोदालो, बन्चरो, खुकुरी, आदि	सेट	३०	१,००० /-	३०,०००/-
१३	उद्धारकर्मीलाई प्राथमिक उपचार रउद्धार तालिम(३ समुहमा ७ दिनका दरले)	व्यक्ति	९०	५,०००/-	४,५०,०००/-
१४	प्राथमिकउपचारबाकस सकटासन्न गापाकालागि	थान	४६	२,०००/-	९२,०००/-
१५	तथ्यांक संकलन,प्रतिवेदन	एकमुष्ट	१	२५,०००/-	२५,०००/-
१६	आपतकालीन आश्रयरउद्धारकर्मीका लागि तारपुलिन(पाल)	थान	२०	३,५००/-	७०,०००/-
	जम्मा				२७,५१,०००/-

खाद्य तथा कृषि क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

क्र.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर(रु)	जम्मा (रु)
१	समन्वय तथा आपतकालीन बैठकहरूमा खर्च	पटक	१५	२,०००/	३०,०००/-
२	तयारी खाद्यसामग्री उपलब्ध गराउन सक्ने व्यक्ति तथा व्यवसायीसँग इच्छापत्र साथै दरभाउ पत्रका माग	पटक	१		१०,०००/-
३	खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि गोदामघरका व्यवस्था	महिना	३	५,०००/-	१५,०००/-
४	खाद्य सामग्री ढुवानीभाडा (गाडी,भरिया)	पटक	करिब		१००,०००/-
५	बाढीतथा पहिरोबाट विस्थापितहरूका लागि रासनकार्डको छपाइ(परिचय पत्रसग तादाम्यता कायम हुने गरी)	थन	१०,०००	१०	१००,०००/-
६	मानवीय सहयोगका लागि आवश्यकपर्नेतयारीखानाका व्यवस्था(विस्थापित १०,००० जनाका लागि हप्तासम्म)				
६.१	**चाउचाउ**(प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति १ प्याकेटका दरले)	प्याकेट	६४,४६३	१०	६४४,६३०/-

- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण, महिला तथा किशोरीहरुका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुको लागि महिला मैत्री स्थान(Female Friendlyspaces) s]स्थापना तथा लैगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणली अर्थात् (One Spot Crisis Managemer Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।
- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्शसम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- बिछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परीवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्नेकुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्युनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने
- बिभिन्न समुदायका सदस्यहरुबाट, विशेषत: अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुबिधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँलगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षणसम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- विछोडिएका तथा परीवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परीवारबाट बिछडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिम्मा परेका समुह जस्तै: परीवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरुलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (वास तथा अन्य;]fs]व्यवस्था

- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुको (Cluster Lead and Member) सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क.स	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय र सहयोगी संस्थाहरु	उपलब्ध स्रोत साधन			सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक	सामाग्रीगत	मानविय		
१	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय ०११– ६२०३५१				कृष्ण गोपाल तामाङ	९८५१०८७४९०
					बालकुमारी सापकोटा	९८५१२०६ २६४
२	जिल्लाका सबै स्थानिय तह					
३	नेपाल पत्रकार महासंघ				महेश श्रेष्ठ	९८५१०५८७६७
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय				मुकुन्द मरासिनी	०११-६२०१०४,९८५१२५५५५५५
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी				राजेन्द्रमान ताल्चाभँडेल	०११-६२०१३४ ,९८४१३००६६३
६	जनहित ग्रामिण सेवा समिति				राजेन्द्र शर्मा	९८५११७९७३७
७	टुकी संघ सुनकोशी				ज्ञानेन्द्र पौडेल	९७५१०२०२०७ ०११-६२०४२२

आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारीः आपत्कालीन परिस्थिति भन्दा पहिल

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी व्यवस्थाः जिल्लाका क्षेत्रगत साझेदारहरूका बीचमा समन्वय, श्रोत पहिचान सम्झौता गर्ने तथा श्रोत पहिचान गर्ने तथा जिम्मेवारी बाँडफाडमा सहमति कायम गर्ने । पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	गरिसकिएको
सिकिएका पाठ : यस वर्षको आकस्मिक योजनामा समावेश गर्नका लागि गत वर्षको बाढी तथा २०७२ को गोरखा भुकम्प र बाढी तथा पहिरोको अनुभवबाट हरेक क्षेत्रभित्र सिकिएका प्रमुख पाठहरूको पहिचान, पूर्व तयारी गर्ने । कसले के गर्ने भन्ने जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेठसम्म
आधाररेखा जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन : क. बाढी वा विपत् आउनसक्ने गापाहरुसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क । ख. सार्वजनिक सुविधाहरू रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा । ग. जिल्लाका विभिन्ननिकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय तहलेजिविव्यससंग समन्वय गर्ने ।	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
क्षमता विकास : Protectionसम्बन्धी तालिमको लागि समन्वय गर्ने । क.मनोसामाजिक तालिम २० जना महिलाहरुलाई । ख.शारीरिक रुपमा अशक्त, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका बालबालिकाहरुलाई आपत्कालीन अवस्थामा संरक्षण तालिम ।	स्थानीय तह/महिला तथा बालवालिका कार्यालय	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
आपत्कालीन संरक्षण सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने • विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको तथ्यांक संकलन गर्ने • अपुग सामग्री (gaps)को पहिचान गर्ने ।	स्थानीय तह/महिला तथा बालवालिका कार्यालय	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक पूर्वतयारी गतिविधिहरूको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना ।	स्थानीय तह/महिला तथा बालबालिकाकार्यालय	जेष्ठ महिनामा

अनुसूचीहरू

बजेट अनुमान

सूचना तथा समन्वय क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रका लागि निम्नानुसार बजेट आवश्यक पर्ने अनुमान गरिएको छ :

क.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिणाम	दर (रु.)	जम्मा रकम रु.
१	क्षेत्रहरूबीच समन्वय बैठक	पटक	१५	२,०००/-	३०,०००/-
२	सकटासन्न गापामा पूर्व चेतावनी प्रणालीको स्थापना तथा सूचना सम्प्रेषण व्यवस्था मिलाउन	नपा र गापा	४६	१०,०००/-	४६०,०००/-
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा र बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा तालिम सञ्चालन	पटक	२	१००,०००/-	२००,०००/-
४	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा र बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा फाराम छपाइ	सेट	२,०००	१५/-	३०,०००/-
५	बाढी र यसबाट बच्न उपायबारे जनचेतना अभिवृद्धिका लागि (पोस्टर, पर्चा तथा पाठ्यसामग्री)	गापा	१९	१०,०००/-	१,९०,०००/-
६	बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा र प्रतिवेदन तयारी (कार्यदल परिचालन)	पटक	४	५०,०००/-	२,००,०००/-
७	आधार रेखा सर्भेक्षण तथा तथ्यांक विश्लेषण • सकटासन्न नपा, गापा र घरपरिवार • विद्यालय र विद्यार्थी • जोखिममा रहेका खेतीयोग्य भूमि • जाखिम वद्धिका कारकतत्व	पटक	४६	१०,०००/-	४६०,०००/-
८	विपदका समयमा नियमित प्रतिवेदन तयारी तथा वितरण	दिन	१५	१५,०००/-	२२५,०००/-
९	क्षेत्रगत कार्यहरूका अनुगमन तथा पृष्ठपोषण	पटक	३	२०,०००/-	६०,०००/-
१०	विस्थापितका लागि परिचयपत्र छपाइ	थान	२०,०००	१०/-	२००,०००/-
११	मसलन्द सामान	सेट	१	२०,०००/-	२०,०००/-
१२	प्रत्येक सकटासन्न नपा र गापामा सूचना सम्प्रेषणका लागि मोबाइलका सेट र सिमकार्ड	थान			
१३	जिससका सूचना केन्द्रको सुदृढीकरण जनशक्ति-३ (३महिनाका लागि),कम्प्युटर प्रणाली, टोलफ्री टेलिफोन, फौटाकपी मेसिन, फयाक्समेसिन, डिजिटल क्यामेरा, भिडियो क्यामराईमल, इन्टरनेट, फर्निचर	सेट	१	३,००,०००/-	३,००,०००/-
१४	आपतकालीन योजना तथा अन्य प्रतिवेदनहरू छपाई	प्रकार	३	३५,०००/-	१,०५,०००/-
१५	प्रचारप्रसार	पटक	२००	५००/-	१,००,०००/-
१६	पत्रकार सम्मेलन	पटक	३	५,०००/-	१५,०००/-
१७	यातायात तथा विविध	एकमुष्ट	१	१५०,०००/-	१५०,०००/-
	जम्मा				२७,४५,०००/-

खोज तथा उद्धार क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

	शिविरमा अस्पताल संचालन, विद्यालय संचालन, सुरक्षाको प्रवन्ध, उपयोगिताका वस्तुहरु तथा अन्य आवश्यक न्यूनतम मानवोचित सेवाहरुको प्रवन्ध गर्ने	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
	तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जनजस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
	विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, राहत तथा तत्कालीन सहयोगको, शिविर संचालनको र पुनर्स्थापनाका प्रयासहरुको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका ,जिल्ला प्रशासन कार्यालय /गृह मन्त्रालय

विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपत्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	**जिम्मेवार निकाय**	**कहिलेसम्म**
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
• जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने । • जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने ।	स्थानीय तह महिला बालबालिका ईकाइ	पहिलो दिन
• परिस्थितिसम्बन्धी आफ्नो क्षेत्रको पहिलो प्रतिवेदन तयारी गर्ने जसमा प्रभावित बालबालिका, बृद्ध बृद्धा, एकल महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, किशोरीहरु तथा अन्य जोखिममा रहेका व्यक्तिहरुको संख्या तथा अवस्था उल्लेख गर्ने । • अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने।	महिला तथा वालवालिका कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक प्रतिबेदन तथा अन्य संरक्षणसंग जोडिएका परिस्थितिको लेखाजोखा तथा समीक्षा गर्ने । • प्रभावित परीवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित स्थानीय तहसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा • उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने ।	क.क्लष्टर सदस्यहरु ख. स्थानीय तह महिला तथा बालबालिका ईकाई	दोश्रो दिनदेखि निरन्तर
प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग • तत्काल उपलब्ध गराइएका मानवीय सेवाहरुमा महिला, वालवालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरु, वृद्ध वृद्धाहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने । • सुत्केरी, गर्भवती तथा जोखिममा रहेका किशोरीहरु तथा महिलाहरुलाई मर्यादा सामाग्री (Dignity Kit) वितरण गर्ने । • मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलव्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	क.स्थानीय तह महिला तथा बालबालिका इकाई क्लष्टर सदस्यहरु	प्रभावित क्षेत्रमा मानवीय सेवा उपलव्ध गराउन सुरु गरेपछि निरन्तर रुपमा ।
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP)को समीक्षा गर्ने	१.स्थानीय तहमा संरक्षणक्षेत्रको बैठक बसी समीक्षा गर्ने ।	७ दिनभित्र
संरक्षणका विभिन्न क्रियाकलापका लागि विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त सहयोगको लागि गरिएको प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (feedback) उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	दोश्रो हप्ता – निरन्तर जारी
जोखिम्मा रहेका समुहहरूको पहिचानलगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोग/सम्झौता । • ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा सुत्केरी र ६ महिनासम्मका वच्चाका आमाहरुको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा । • परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकाहरुलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । • लैंगिकतामा आधारित हिंसामा परेका वालवालिका तथा महिलाहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्ध वृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । • लैगिक हिंसा रोकथामको लागि प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण गर्ने । • महिला तथा किशोरीहरुका लागि मर्यादा कायम गर्ने र डिग्निटी किट वितरण । • महिलामैत्री स्थानहरुको पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित स्थान निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो दिनदेखि नै निरन्तर रुपमा गर्ने ।
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिनको अवधीमा		
• क्षेत्रगत समन्वय बैठक गर्ने ।	स्थानीय तह संरक्षण क्षेत्र तथा क्षेत्रगत	दुई हप्तामा एक पटक

• मनोसामाजिक असर देखिएका व्यक्तिहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । • विपद्मा महिला तथा बालबालिकामा पर्नसक्ने थप जोखिमको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु गर्ने जस्तैः लैगिक हिंसा, मानव बेचबिखन, बाल संरक्षण, मनोबिमर्श सेवा, यौन हिंसा तथा सहयोगबारे जानकारी आदि । • लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा तथा बाल हिंसाका घटनाहरुमा सिफारिस प्रणालीमा काम गर्ने । शिविरभित्र संरक्षण आबश्यक भएमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । • विपद्पछि हुनसक्ने ओसारपसार रोक्नका लागि गतिबिधी सञ्चालन गर्ने ।	सदस्यहरु	
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने । मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयारी तथा जिविव्यस मा प्रस्तुत गर्ने ।	महिला तथा वालवालिका कार्यालयको संयोजकत्वमा क्षेत्रगत सदस्यहरु	निरन्तर जारी

आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको बिवरण

क.सं.	थप आवश्यक सामग्री	आवश्यक परिणाम
१	आकष्मिक कोष	
२	तालिम प्राप्त जनशक्ति	
३	मनोरञ्जनका सामाग्रीहरु	
४	पारीवारीक सम्पर्क तथा पुर्नस्थापना को टुल्सहरु	
५	आपतकालमा सञ्चार सम्बन्धि साधनहरु	

परिच्छेद- ८विविध

राष्ट्रिय विपद प्रतिकार्यको कार्यढांचामा उल्लेख गरिएको जिल्ला तहमा गरिने क्रियाकलाप, नेतुत्वदायी निकाय र समयावधी

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतुत्वदायी निकायहरू
० देखि १ घण्टा भित्र	घरायसी आगलागी तथा आगलागि विपद् सम्वन्धी प्रतिकार्यको निर्देशन दिने	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, स्थानीय तह
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन हुने	जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समितिसंग समिति र सुरक्षा निकायहरु
० देखि ७ घण्टा भित्र	घटना सम्वन्धी विवरण तयारी गरी सूचना प्रवाह गर्ने	प्रजिअ/जिल्ला जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति , स्थानिय तह
	जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समितिसंग को बैठक बस्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति
०-२४ घण्टा भित्र	पीडितलाई तत्काल पुनस्थापना तथा पुनर्वास गर्न खोज तथा उद्धार दललाई तत्काल परिचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सुरक्षा निकायहरु
	पीडित घाइतेहरुका सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै उपचारको व्यवस्था मिलाउने	नेपाल रेडकस/अस्पतालहरु , नेपाली सेना
	आगलागी भएको क्षेत्रमा आगो निभाउने तथा नियन्त्रण गर्ने	नगरपालिका र वारुणयन्त्र कार्यालयहरु
	प्रारम्भिक स्वरुपको द्रूत लेखाजोखा गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई सञ्चार व्यवस्थापन केन्द्रको रुपमा संचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द

ljkb kj{of/L tyf k|tsfo{ofhgf l;GwkfNrf}, cWofjlws @)&%, rq

	एम्बुलेन्स सेवा, आपत्कालीन प्राथमिक उपचार र घाइतेको लागि यातायातको व्यवस्था तत्काल मिलाउने	स्वास्थ्य कार्यालय , स्थानिय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरु
	सिकिस्त घाइतेलाई तत्काल उपचारका लागि अस्पताल पठाउने र उपचार सुरु गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय , स्वास्थ्य चौकीहरु , स्वास्थ्य संस्थाहरु तथा अस्पतालहरु
	सडक सम्पर्क न्यूनतम पुनःस्थापनागर्ने	डिभिजन सडक कार्यालय
	भीड व्यवस्थापन गरी स्थान खाली गर्ने, पीडितहरुलाई नजिकको क्याम्पहरुमा पठाइ भीड व्यवस्थापन गर्ने	खोज तथा उद्धार समूह/सुरक्षा निकाय
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाई सहज कार्यान्वयनको लागि समन्वय गर्ने	राष्ट्रिय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
	अस्पताल, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, औषधि वितरण केन्द्र वा औषधालय, विद्यालय र अन्य बसोबास क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सेवा उपलब्ध गराउने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
	जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	घुऱ्यान तथा थुप्रिएको फोहारहरु व्यवस्थापन	नगरपालिका/गाँउपालिका
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका/गाँउपालिका , स्थानिय तहमा रहेका पशु स्वास्थ्य केन्द्रहरु
	पीडितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित साम्रागी र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत रकम उपलव्ध गराउने	प्रजिअ/ जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मुत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग र मुतकको प्रमाणपत्र जारी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति
	प्रभावित स्थानमा, शिविर संचालन भएका स्थानहरुमा, राहत सामाग्री वितरण हुदां तथा खोज तथा उद्धारका समयमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्वन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा वालवालिका, वुद्ध, अपाङ्ग र असहाय वर्गका विषयमा विशेष संरक्षणको प्रवन्ध गर्ने	स्थानीय तह / महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय , शक्ति समुह , स्थानिय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका इकाई
	खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन, लुगाफाटो, कम्बल, परिवार, बालबालिका, महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडकस सोसाइटी
७ दिन देखि २ साता भित्र क	पहिले पहिचान भएको ठाउँमा अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने	सहरी विकास तथा आवास निर्माण डिभिजन कार्यालय /सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य, उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति , नगरपालिका/गाँउपालिका
	प्रभावित र खासगरी सङ्कटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सुरक्षित वातावरणको प्रत्याभूति दिने, विशेषगरी लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	शक्ति समुह , स्थानिय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका इकाई
२ साता देखि १ महिना भित्र	प्रकोप पीडित समुदायलाई स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम नगद तथा अन्य प्रकारको आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला जिल्ला विपद् व्यबस्थापन समिति , नगरपालिका/गाँउपालिका
	विद्यालय खुलाउने र सबै बालबालिका तथा विद्यार्थीलाई विद्यालयमा पुनः ल्याउने वातावरण तयार गरी उनीहरूको जीवनलाई सामान्य बनाउन सहयोग गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई / स्थानिय तहमा रहेका शिक्षा शाखा , शिक्षा विभाग

६.२	चिउरा(प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३०० ग्रामका दरले)	केजी	१९,३४०	४०	७७३,६००/-
६.३	बिस्कुट(प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति १ प्याकेटका दरले)	प्याकेट	६४,४६३	१०	६४४,६३०/-
६.४	नुन (प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्रामका दरले)	केजी	३२२	२०	६,४४०/-
७	मानवीय सहयोगका लागि आवश्यकपन खाद्यसामग्री का व्यवस्थापन(जनाका लागि ३ हप्तासम्म)				
७.१	चमल (प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम)	क्विन्टल	८१५	४,०००/	३२,६०,०००
७.२	द्याल (प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६०ग्राम)	क्विन्टल	११६	१३,०००	१,५०८,००
७.३	तेल (प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३०मि.लि)	लिटर	६११०	१६०/-	९७७,६००/-
७.४	नुन (प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति५ग्राम)	केजी	९६६	२०/-	१९,३२०/-
७.५	मसला(प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्रामका दरले)	केजी	९६६	१८०/-	१,७३,८८०/
८	वितरकका लागि पारिश्रमिक(१महिना)	जना	१०	५,०००/	५०,०००/-
९	अनुगमन फारम तयारी	एकमुष्ट			५,०००/-
१०	अनुगमन टोलीलाई अभिमुखीकरण	एकमुष्ट			१०,०००/-
११	प्रतिवेदन तयारी तथा वितरण	एकमुष्ट			३५,०००/-
	जम्मा				८३,६३,१००/-

आवास तथा गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

क.स	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर(रु)	जम्मा(रु)
१	समन्वय बैठक	पटक	१०	१,०००/-	१०,०००/-
२	सामग्री भण्डारणका लागि गोदाम घरभाडा	महिना	३	५०००/-	१५,०००/-
३	गोदामघरका संरक्षण र व्यवस्थापनका लागि कर्मचारी व्यवस्था	महिना	३	५०००/-	१५,०००/-
४	विस्थापित परिवारका लागि आश्रयस्थलका निर्माण गन पारिश्रमिक	श्रमिक	१६००	५००/-	८००,०००/-
५	डोरी रअन्य सामग्रीका सेट	घर	१०,०००	२००/-	२,०००,०००
६	विस्थापित परिवारलाइ अस्थायी आवासको व्यवस्थापन गर्न त्रिपालको खरिद	थान	१०,०००	१२००/-	१२,०००,०००/-
७	विस्थापित परिवारका लागि किचन सामग्री (बाल्टिन, जग,थाल,कचौरा,डाडु,पनिउँ,बाटा,डेक्ची,कराई, गिलास)	सेट	१०,०००	२,५००/-	२५,०००,०००/-
८	विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आवासका व्यवस्थापन गर्न ओढ्ने र ओछ्याउने कपडा -कम्बल २,चकटी १)	सेट	१०,०००	१०००/-	१०,०००,०००/-
९	दुई वर्षसम्मको केटाकेटीका लागि कपडा (भोटो,भेस्ट, सरुवाल,ब्ल्याङकेट,टोपी,पेन्टी)	सेट	३०००	१०००/-	३,०००,०००/-
१०	दुई देखि पाँचवर्ष सम्मको केटाकेटीका लागिकपडा (सर्ट ,ब्ल्याङकेट,टोपी,पेन्टी)	सेट	२०००	५००/-	१००,०००/-
११	गर्भवती तथा स्तनपान गराइरहेकी महिला (पेटिकोट, ब्लाउज,पछ्यौरा,सारी,पेन्टी)	सेट	१०००	१५००/-	१,५००,०००/-

१२	गर्भवती महिला (सुत्केरी सामग्री)	सेट	२००	६००/-	१२०,०००/-
१३	वृद्धवृद्धा तथा विभिन्न किसिमले अपांगता भएका विस्थापित महिलालाइ १ सेटकपडा (पेटिकोट, ब्लाउज,पछ्यौरा,सारी,चप्पल)	सेट	१५००	१०००/-	१,५००,०००/-
१४	वद्धवृद्धा तथा विभिन्न किसिमलेअपाङ्गता भएका विस्थापित पुरुषलाई १ सेट कपडा	सेट	१५००	१,०००/-	१,५००,०००/-
१५	ढुवानीका व्यवस्थापन	एकमुष्ट			१,०००००/-
१६	स्वयसेवकहरूलाई पारिश्रमिक	जना	५	५०००/-	२५,०००/-
१७	स्वयसेवकहरूलाई तालिम	जना	५	२,०००/-	१०,०००/-
१८	स्वयसेवकका दुर्घटना बिमा	जना	५	१७००/-	८,५००/-
१९	अनुगमन,मल्याकन तथा प्रतिवेदन तयारी				२५,०००/-
	जम्मा				५७,७२८,५००/-

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

क्र.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर	जम्मारकम
१	क्षेत्रका नियमित तथा आपतकालीन बैठक	पटक	१०	१,००० -	१०,००० -
२	स्वयंसेवकलाई मानवीय सहयोग सम्बन्धी अभिमखीकरण	१ दिन	३०	१,००० -	३०,००० -
३	अत्यावश्यक औषधिहरूको भण्डारण	जना	१०,०००	१०० -	१०,००,०००
४	जनचेतना अभिवद्धि गतिविधि				०
	हातेमाइक	वटा	१०	४,००० -	४०,००० -
	पोस्टर तयारी तथा छपाइ	थान	५,०००	२० -	१,००,००० -
५	महिला स्वास्थ्य स्वयसेवीकालाई अभिमखीकरण	जना	५५	५०० -	२७,५०० -
	बच्चा तथा कुपोषित बालबालिकालाइ पोषणयुक्त खाना खुवाउने तालिम	नपा, गापा/ व्यक्ति	४६	२,००० -	९२,००० -
६	कुपोषित बच्चाहरू लाई पुनर्स्थापना तथा पोषक तत्व	जना	२८	५,००० -	१,४०,००० -
७	अनगमन,मुल्याकन तथा सपरीवेक्षण	एकमुष्ट			२०,००० -
	जम्मा				१४,५९,५०० -

खानेपानी,सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

क्र.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर(रु)	जम्मा(रु)
१	क्षेत्रका समन्वय बैठक	पटक	१०	२,०००/-	२०,०००/-
२	खानेपानी शुद्धीकरणका सामान खरिद,ढुवानी र वितरण				
२.१	१० र २० लिटरका बाल्टिन १/१ वटा र १ लि.काजग १ वटा	परिवार	१,६७४	७००/-	११,७१८००/-
२.२	पियूष -पहिला १ हप्ताका लागि ५ वटा प्रति परिवार)	वटा	१,६७४	१५/-	२५,११०/-
३	खानेपानी,सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्धनका लागि स्वास्थ्य स्वयसेविका परिचालन	जना	१०	४,०००	४०,०००/-

९	हेलम्बु गाँउपालिका	निमाग्याल्जेन शेर्पा ९८५१०७७१२८	कोपिला पण्डित ९८४९५४२४४७		भिमराज कोइराला	५० जना (७ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
१०	पाँचपोखरी थाङपाल गाँउपालिका	टासी लामा ९८०३२७५८३६	सुनिता अधिकारी ९८०३८०५४३७		निराजन पाखिन	६० जना (८ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
११	भोटेकोशी गाँउपालिका	राज कुमार पौडेल ९८५१०२१८३२ ९६१९५३८५३८	दावुटी शेर्पा ९८४३०४३५६३ ९८१३६६५५५०		दिपेन्द्र रेग्मी ९८५११४७२२१	४५ जना (५ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
१२	जुगल गाँउपालिका	होमनारायण श्रेष्ठ ९७४१२०८०६२	सिर्जना तामाङ ९७४१४७३२३८		ढाकाराम अर्याल ९७५१०५५९७५	६५ जना (७ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु

स्रोत :जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति , सिन्धुपाल्चोक

आपतकालीन अबस्थामा आश्रयस्थल उपलब्ध गराउन गाउँ तथा नगरपालिकामा रहेका विद्यालयका फोकलपर्सनको विवरण :

क्र.स	फोकल पर्सनको नाम,थर	लिङ्ग	नपा गापा	तह	नियुक्तिको किसिम	सम्पर्क नम्बर
१	गंगा प्रसाद पौडेल	पु	त्रिपुरासुन्दरी गाँउपालिका	निमाशि द्वितिय	स्थायी	९८४१०३९४६८
२	नइन्द्र तामाङ	पु	भोटेकोशी गाँउपालिका	माशि तृतिय	स्थायी	९८४२२४१३४०
३	गंगा प्रसाद पौडेल	पु	बलेफी गाँउपालिका	निमाशि द्वितिय	स्थायी	९८४१०३९४६८
४	श्याम कुमार थापा	पु	लिसंखुपाखर गाँउपालिका	निमाशि द्वितिय	स्थायी	९८४१०२९०५३
५	केशब कुमार कार्की	पु	बाह्रबिसे नगरपालिका	प्राशि द्वितिय	स्थायी	९८४१०३२५४८
६	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	पु	चौतारा साँगाचोकगढी नपा	माशि तृतिय	स्थायी	९८४१६३६४४३
७	खिका देवी नेपाल	म	चौतारा साँगाचोकगढी नपा	माशि द्वितिय	स्थायी	९७४१०१७४७४
८	कृष्ण बहादुर गुरुङ	पु	जुगल गापा	निमाशि द्वितिय	स्थायी	९७४१०१५४१६
९	रामकाजी पाण्डे	पु	सुनकोशी गाँउपालिका	माशि द्वितिय	स्थायी	९८४३५३०९४७
१०	भीम बहादुर कार्की	पु	मेलम्ची नगरपालिका	प्राशि द्वितिय	स्थायी	९८७१०४३८२३
११	उद्धव प्रसाद चौलागाई	पु	पाँचपोखरी थाङपालधाप गाँउपालिका	प्राशि द्वितिय	स्थायी	९७५१०११०६२
१२	योग बहादुर थापा	पु	इन्द्रावती गाँउपालिका	माशि तृतिय	स्थायी	९८५११५३४९४
१३	मनहरी सिग्देल	पु	मेलम्ची नगरपालिका	माशि द्वितिय	स्थायी	९७४११४४७४०
१४	भरत प्रसाद नेपाल	पु	हेलम्बु गाँउपालिका	निमाशि प्रथम	स्थायी	९८४३१८८९२४

सन्दर्भसामग्री

- गृहमन्त्रालय, जिल्लाविपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६७
- विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४
- नेपाल सरकार, विपद जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति २०६६
- जिल्ला समन्वय समिति,जिल्ला वस्तुगत विवरणसिन्धुपाल्चोक२०७५

ljkb kJ{of/L tyf k|ltsfo{ofhgf l;GwkfNrf\$, cWofjlws @)&%, rd

४	विस्थापितहरूलाइ प्रतिपरिवार एकसेट हाइजिनकिट (हर्पिक,ब्रस,फिनेल,बाल्टिन, मग)	परिवार	१,६७४	३००/-	५,०२,२००/-
५	विस्थापितहरूका लागि **WASH** का सुविधाका निर्माण तथा मर्मत				
५.१	विस्थापितहरू का लागि vfg]kfgL व्यवस्थापन	वटा	१५	२०,०००/-	३,००,०००/-
५.२	२० महिलाका लागि १ नयाँ शौचालय निर्माण	वटा	२३७	१५००/-	३,५५,५००/-
५.३	५० पुरुषका लागि १ नयाँ शौचालय निर्माण	वटा	९०	१,५००/-	१,३५,०००/-
५.४	स्नान गृह निर्माण	वटा	१००	१,५००/-	१,५०,०००/-
६	खानेपानी,स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना (माइकिङ,सडकनाटक)	पटक	२९	३,५००/-	१,०१,५००/-
७	प्रभावित विद्यालय,स्वास्थ्य केन्द्रमा शौचालय र पानीका स्रोतका संरक्षण रशुद्धीकरण वा सरसफाइ	वटा	४६	२,०००/-	९२,०००/-
८	सूचना,शिक्षा तथा सञ्चार सम्बन्धी सामग्रीको तयारी	गापा	४६	५०००/-	२,३०,०००/-
९	महिला स्वास्थ्य स्वयसेविकालाई खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी १ **दिने** अनुशिक्षण	जना	४६	५००/-	२३,०००/-
१०	अनुगमन,मल्याकन तथा प्रतिवेदन	एकमुष्ट			२५,०००/-
	जम्मा				३१,७१,४००/-

आपतकालीन समयमा शिक्षा क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

क्र.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर(रु)	जम्मा(रु)
१	क्षेत्रका समन्वय बैठक	पटक	५	१,०००/-	५,०००/-
२	विस्थापित विद्यार्थीहरूलाइ अस्थायी विद्यालय(अस्थाइ सिकाई केन्द्र) Temporary Learning Center को र्निमाण	कोठा	३	७०,०००/-	२,१०,०००/-
३	अस्थायी विद्यालयका लागि भौतिक सामग्री(डेस्क १७,बेन्च १७,कालोपाटी १,टेबुल २, कुसी ५)	सेट	३	७५,०००/-	२,२५,०००/-
४	विस्थापित विद्यार्थीलाइ शैक्षिक सामग्रीका पाठयपुस्तक सहयोग (७००विद्याथीका लागि)	सेट	७००	७५०/-	५,२५,०००/-
५	विस्थापित विद्यार्थीलाइ पोसाक सहयोग (७०० विद्यार्थीका लागि)	सेट	७००	५००/-	३,५०,०००/-
६	विस्थापित विद्यार्थीलाइ खेलकुदका सामग्री व्यवस्थापन(३ वटा अस्थायी विद्यालयका लागि)	सेट	३	५,०००/-	१५,०००/-
७	विस्थापित विद्यार्थीलाइ खाजाको व्यवस्थापन(१ महिना)	जना	७००	१०००/-	७,००,०००/-

८	३ देखि ५ वर्षका बालबालिकाका लागि बाल विकास केन्द्रका (ECD) का स्थापना र सामग्री	केन्द्र	३	३०,०००/-	९०,०००/-
९	बाढी प्रभावित क्षेत्रका शिक्षक,समुदाय र सामाजिक कार्यकर्तालाई पूर्वतयारी सम्बन्धी १ दिने अभिमखीकरण	गापा	४६	५,०००/-	२,३०,०००/-
१०	प्रभावित क्षेत्रका विद्यालयमा जोखिम न्यूनीकरणबारे विद्यालय अतिरिक्त क्रियाकलापका रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन तथा जनचेतना अभिवद्धिका सामगी	विद्यालय	६०	६,०००/-	३,६०,०००/-
११	अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयारी				२५,०००/-
	जम्मा				२७,३५,०००/-

संरक्षण क्षेत्रका लागि बजेट अनुमान

संरक्षण क्षेत्रका गतिविधि सम्पन्न गर्न निम्नानुसार बजेट अनुमान गरिएको छ :

क.स.	सामग्री वा गतिविधि तथा कार्य	एकाइ	परिमाण	दर(रु)	जम्मा (रु)
१	क्षेत्रका समन्वय बैठक	पटक	१०	१,०००/-	१०,०००/-
२	स्वयसेवकहरू परिचालन गरी विस्थापितहरू लाई मनोसामाजिक सहयोग (१महिना)	जना	३	५,०००/-	१५,०००/-
३	संरक्षणका सवाल तथा कानुनी उपचारका लागि सचेतना **कार्यक्रम** सञ्चालन	गापा	४६	५,०००/-	२,३०,०००/-
४	फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन तथा सहयोग	एकमुष्ट			५०,०००/-
५	आमासमूह,क्लब,गाउँ स्तरका समुहलाइ घरेलु हिंसा, महिला तथा केटाकेटी र वृद्धवृद्धाका सुरक्षा तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमखीकरण	गापा	४६	४,०००/-	१,८४,०००/-
६	नं.५का लागि आवश्यक जनचेतना तथा सचेतीकरण सामगी व्यवस्था तथा तयारी	जना	४६	२,०००/-	९२,०००/-
८	विपद पीडितका संरक्षणका लागि आन्तरिक कार्यहरू	जना	४६	३,०००/-	१,३८,०००/-
९	अनुगमन,प्रतिवेदन तयारी				१०,०००/-
	जम्मा				७,२९,०००/-

विपदका बेला सम्पर्क गर्ने स्थानिय तहका निर्वाचित अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र विपद व्यबस्थान सम्बन्धी सम्पर्क व्यक्तिको विवरण

क स	स्थानिय तहका नाम	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	डि आर आर सम्पर्क व्यक्ति	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	परिचालन गर्नसक्ने जनशक्तिको संख्या
१	चौतारा साँगाचोकगढि नगरपालिका	अमानसिं तामाङ ९८६५७०७७३७	जानुका पराजुली ९८६३६९७५२३	राजुभाइ श्रेष्ठ	इन्द्र प्रसाद बस्याल ९८५११६४८७५	७० जना (१४ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
२	मेलम्ची नगरपालिका	डम्बर अर्याल ९८५११४७६८६	भगवती नेपाल ९८५११९३८९९	जीत बहादुर कार्की ९८४९४६४०३०	देवी प्रसाद थपलिया ९८४१३८३२४१	५५ जना (१३ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
३	बाह्रबिसे नगरपालिका	निमफुञ्जो शेर्पा ९८५१०७७१२८	शुशिला पाखिन ९८४१५९०६४६		फणिन्द्र प्रसाद पौडेल ९८५१०४८७९२	६५जना (९वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
४	त्रिपुरासुन्दरी गाँउपालिका	भुपेन्द्र श्रेष्ठ ९८५१२१०२७०	दुर्गा देवी नेपाल ९८६१५९३०५८		गणेशराम पोखरेल	३५जना (६ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
५	सुनकोशी गाँउपालिका	श्रवण कुमार जि.सी. ९८५१०३०३३६	लक्ष्मी पौडेल ९८५१०३८५७५		वीर बहादुर बस्नेत ९८४१७४३६६२	४० जना (७ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
६	वलेफी गाँउपालिका	केदार क्षेत्री ९८५११००६९४	कमला कायस्थ ९८४९२११६३८		गणेश नेपाली ९८५१२४३६३७	४५ जना (८ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
७	इन्द्रावती गाँउपालिका	वंशलाल तामाङ ९८६०६७४४३२	मिरा अधिकारी ९८०८०१०८२०		बिनोद रोक्का ९८५१२१००१३	५५ जना (१२ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु
८	लिसंखु पाखर गाँउपालिका	कमल नेपाल ९८५११७७०१२	हेमगंगा मोक्तान ९७४१२०८०६२		पुर्ण प्रसाद दुलाल ९८५१०९०६२२	४५ जना (७ वडा अध्यक्ष, कर्मचारी, कार्यपालिका सदस्य, विपद सम्बन्धी तालिमप्राप्त व्यक्तिहरु